Budapesti Fazekas Mihály
Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025. szeptember 1.

Tartalom

1. CÉLOK ÉS FELADATOK 4

1.1. ALAPVETÉSEINK 4

1.2. FONTOS FELADATUNK 4

2. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA 6

2.1. AZ ISKOLA ARCULATA 6

2.1.1. Tehetséggondozó tevékenységünk 6

2.1.2. Gyakorlóiskolai feladatrendszerünk 7

2.2. AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGE 8

2.2.1. A tanulók összetétele 8

2.2.2. A tanulók neveltségi szintje, a tanulók iskolával szembeni elvárásai 8

2.2.3. Az iskolaválasztás motivációja 8

2.3. A DIÁKÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSE 9

2.4. KÉPZÉSI KÍNÁLATUNK 10

2.4.1. Általános iskola 10

2.4.2. Gimnázium 10

2.4.2.1. Hat évfolyamos 10

2.4.2.2. Négy évfolyamos 10

2.5. KÉPZÉSI RENDSZERÜNK 10

2.6. A TEHETSÉGGONDOZÓ, ILL. GYAKORLÓISKOLAI TEVÉKENYSÉGÜNKKEL ÖSSZEFÜGGŐ SPECIÁLIS FELADATAINK 11

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI KÉPZÉS CÉLJAI 11

2.6.1. A célokhoz kapcsolódó szerkezet 12

2.7. A GIMNÁZIUMI KÉPZÉS CÉLJAI 12

2.7.1. A célokhoz kapcsolódó szerkezet 12

2.8. ESZKÖZÖK 15

2.8.1. Felvételi és beiskolázási rendszer 15

2.8.1.1. Beiskolázási eljárás az első évfolyamra 15

2.8.1.2. Felvételi eljárás a hat évfolyamos gimnáziumba 15

2.8.1.3. Felvételi eljárás a négy évfolyamos gimnáziumba 15

2.8.1.4. A szóbeli felvételi bizottság összetétele: 17

2.8.1.5. A felvételi vizsga követelményei 17

2.8.1.6. Az írásbeli dolgozatok megtekintése 17

2.8.1.7. A szóbeli vizsga rendje 18

2.8.1.8. Mentesítés a szóbeli vizsga alól 18

2.8.1.9. A felvételi vizsgapont számítása és eredményeinek összetevői 18

2.8.1.10. Átvételi lehetőségek 19

2.8.2. A beiskolázás sikeréhez kapcsolódó további eszközök 19

2.9. AZ ISKOLA MEGLÉVŐ KAPCSOLATRENDSZERE 20

2.9.1. A szülőkkel, régi diákokkal, nyugdíjasokkal való együttműködés és kapcsolattartás formái 20

2.9.1. A Szülői Választmány működése és feladatai 20

2.9.2. A volt diákok (öregdiákok) szerepe 21

2.9.3. Nyugdíjas kollégák 21

2.9.4. Kapcsolataink más intézményekkel 21

2.9.5. Az iskola népszerűsítésének formái ... 22
3. NEVELÉSI PROGRAM ... 24
3.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI ... 24
3.2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI KORCSOPORTONKÉNT ... 25
3.2.1. Célok, feladatok ... 25
3.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK ... 25
3.3.1. Célok ... 25
3.3.2. Eszközök, módszerek ... 26
3.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK ... 27
3.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ... 27
3.5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre ... 28
3.6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE ... 29
3.7. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG ... 29
3.8. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ... 30
3.9. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK ... 30
3.10. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM ... 31
3.11. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG ... 31
3.12. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI ... 32
3.13. KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ, KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ HAGYOMÁNYAINK: ... 33
4. HELYI TANTERV ... 35
4.1. A HELYI TANTERV ALAPVETŐ CÉLJAI ... 35
4.2. KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK ... 36
4.3. HELYI TANTERVÜNK PRIORITÁSAI ... 36
4.4. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZEMPONTJAI ... 38
4.5. A CSOPORTBONTÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI ... 39
4.6. TANTÁRGYI TANTERVEK, A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI, A MODULOK ÉRTÉKELÉSE ... 39
4.7. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI ... 39
4.7.1. A tankönyv tartalma ... 39
4.7.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei ... 40
4.8. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS FOGLALKOZÁSOK ... 40
4.9. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS RENDJE ÉS KÖVETELMÉNYEI ... 40
4.9.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei ... 41
4.9.2. Az értékelés fajtái ... 42
4.9.2.1. Szöveges értékelés, értékelés az alsó tagozaton ... 42
4.9.2.2. Érdemjeggyel történő értékelés ... 43
4.9.2.3. Értékelés a 2–12. évfolyamon ... 43
4.9.3. Az ellenőrzés ... 44
4.9.3.1. A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata ... 46

4.9.4. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei, formái ... 47
4.9.4.1. A magatartás fogalma ... 47
4.9.4.2. A magatartásjegy kialakításának elvei ... 47
4.9.4.3. A szorgalom fogalma ... 48
4.9.4.4. A szorgalomjegy kialakításának elvei ... 48
4.9.4.5. A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei ... 49
4.9.4.6. A magatartás és szorgalom minősítésének (a jegy kialakításának) formái ... 49
4.9.5. Az értékelés speciális esetei ... 50
4.10. FELKÉSZÍTÉS AZ ÉRETTSÉGIRE ... 51
4.11. AZ ELŐREHOZOTT ÉRETTSÉGI ... 51
4.12. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI ... 51
4.13. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK ... 52
5. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM ... 53
5.1. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS CÉLJA ... 53
5.2. HELYZETLEÍRÁS ... 53
5.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK ... 54
5.3.1. Iskolai étkeztetés ... 54
5.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása ... 54
5.3.3. Mindennapos testmozgás ... 55
5.3.4. A személyiség fejlesztése ... 55
5.3.5. Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció ... 56
5.3.6. Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok ... 59
6. ZÁRADÉK ... 61
7. A SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS OSZTÁLYZATKÉNT VALÓ ÉRTELMEZÉSE AZ ALSÓ TAGOZATON (1. SZ. MELLÉKLET) ... 62
7.1.1. Matematika (alsó tagozat) ... 62
7.1.2. Magyar nyelv és irodalom (alsó tagozat) ... 62
7.1.3. Technika és tervezés (alsó tagozat) ... 62
7.1.4. Vizuális kultúra (alsó tagozat) ... 63
7.1.5. Testnevelés (alsó tagozat) ... 63
7.1.6. Ének-zene (alsó tagozat) ... 63
7.1.7. Etika / Hit- és erkölcstan (alsó tagozat) ... 64
8. A NEM KÖTELEZŐ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TANTÁRGYAINAK BEFEJEZŐ ÉVFOLYAMÁRÓL (2. SZ. MELLÉKLET) ... 65
9. ÓRATERVEK 2024.09.01-TŐL (3. SZ. MELLÉKLET) ... 66

1. Célok és feladatok

1.1. Alapvetéseink

A Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium elsődleges céljai:

1. a korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyag feldolgozása a tanulókkal (irányadó dokumentumok: a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről [továbbiakban NKT], kerettantervek);
2. a tanítás során arra törekszünk, hogy a tanulók részére nyújtott tájékoztatás és ismeretközlés tárgyilagos és többoldalú legyen;
3. a tanulók felkészítése a tagozatok tantervi és szintbeli követelményeinek teljesítésére;
4. személyre szabott vagy a csoportszinthez igazított tanórai és tanórán kívüli foglalkozás az egyes tanulók, tanulócsoportok képességei, érdeklődése alapján;
5. a valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók tehetségének felismerése és kibontakozásának segítése;
6. az alkalmazásképes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák megismertetése a tanulókkal;
7. az írásbeli és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése, a kreativitás kibontakoztatása;
8. felkészítés a magasabb iskolafokokon történő helytállásra (felső tagozat, gimnázium, felsőoktatás);
9. a reális önismereti szint kialakítása, toleranciára nevelés, a vitakészség fejlesztése;
10. a tanítási időn kívüli iskolai, illetve az iskolán kívüli szervezett szabadidős programok segítségével az igényes, tartalmas szórakozás, kikapcsolódás és közösséghez tartozás iránti igény felkeltése;
11. egészséges életmódra, rendszeres és kiegyensúlyozott életvitelre nevelés;
12. a beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése, támogatásuk; szükség esetén a szakember által történő segítésük, gyógyításuk megszervezése.

1.2. Fontos feladatunk

13. Hatékonyan együttműködni a fenntartóval, a Belső-Pesti Tankerületi Központtal.
14. Magas színvonalon részt venni a pedagógiai-szakmai szolgáltatásban, az NKT, valamint a végrehajtására vonatkozó kormány- és BM-rendeletek, valamint az BM-OH-fenntartó közötti megállapodásokban foglaltaknak megfelelően.
15. Együttműködni (írásban rögzített megállapodás alapján) a fővárosi, különösen a Belső-Pesti Tankerületi Központhoz tartozó és más köznevelési intézményekkel és a Budapesti Pedagógiai Oktatási Központtal a pedagógiai-szakmai szolgáltatás, valamint felsőoktatási intézményekkel a pedagógusképzés területén.

16. Tágabb értelemben a feladatkör bővül a vidéki és külföldi pedagógusok számára módszertani bemutatók tartásával.

17. Törekszünk a magas színvonalú munka személyi feltételeinek fenntartására. Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk megteremteni a magas színvonalú munka tárgyi feltételeit.

18. Arra törekszünk, hogy adminisztratív munkánk, tanügyi dokumentumaink hiánytalan rendezettségükkel és precizitásukkal jól szolgálják a tartalmi munkát és jogszabályi megfelelést.

19. A nevelőtestület önmagára nézve kötelezően betartandó követelménynek tekinti a személyes példaadást:

- az önmagával szembeni szakmai igényesség terén;
- a munkafegyelem terén;
- az etikus magatartás és elfogadás, tolerancia terén;
- az egymás közötti, illetve a gyerekekkel, a szülőkkel, más iskolák minket látogató pedagógusaival való kapcsolatában (türelemre, megértésre törekvés, tisztelet, segítőkészség, kölcsönös bizalom, felelősségvállalás).

20. Tiszteljük és ápoljuk az intézmény hagyományait.

21. Minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük a pályájuk elején és végén lévő pedagógustársainkat.

22. Távol tartjuk az intézménytől a napi politikát.

23. Vallási és világnézeti kérdésekben semleges álláspontot képviselünk.

- A történelmi egyházakkal, az alapítványainkkal és a tudományos-kulturális feladatokat ellátó civil szervezetekkel, intézményekkel korrekt, kiegyensúlyozott kapcsolatot tartunk.
- A folyosói faliújságon helyet biztosítunk az állam által elismert egyházaknak és hitoktatóknak a tanulóinkat érintő hitéleti hirdetményeinek elhelyezésére.

24. Arra törekszünk, hogy az épület és légköre megfeleljen a kiegyensúlyozott, nyugodt, színvonalas munka környezeti követelményeinek.

2. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

2.1. Az iskola arculata

A Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium több mint 110 éves múltra tekint vissza. Az iskola nevelőtestülete és diákjai által elért eredmények arra köteleznek bennünket, hogy egyrészt őrizzük az elődök által alkotott és képviselt értékeket, másrészt olyan korszerű, innovatív iskolát működtessünk, amely a régi színvonalon felel meg az új kihívásoknak, elvárásoknak.

A Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium fenntartója és működtetője a Belső-Pesti Tankerületi Központ (Klebelsberg Központ), az ingatlan tulajdonosa Budapest Főváros Önkormányzata. Az iskola székhelye a VIII. kerület, beiskolázási körzete Budapest és az agglomeráció.

Az iskola ötvözi a XX. század hagyományos, nagyvárosi, osztálykeretben folytatott, statikus rendszerű képzést biztosító intézményt a XXI. század igényeit kielégítő dinamikus, modulrendszerű oktatási szerkezetben dolgozó intézménnyel. Az épület kialakítása is e kettős célt hivatott szolgálni.

Két alaptevékenységet rögzít Szakmai Alapdokumentumunk:

- a tehetséges, bármilyen anyagi és kulturális háttérből érkező diákok képzése (a Fazekas a problémamegoldó gondolkodási képességgel bíró, kreatív, érdeklődő, tanulni szerető diákok iskolája, szociális, anyagi helyzetüktől függetlenül; külön figyelmet fordítunk a szociálisan hátrányos helyzetű növendékeinkre);
- a pedagógiai szakmai szolgáltatás keretén belül: pedagógusok módszertani továbbképzése, részvétel a pedagógusképzésben, fővárosi szintű tehetséggondozás; gyakorlóiskolaként mentori, módszertani feladatok ellátása.

2.1.1. Tehetséggondozó tevékenységünk

A tehetséges, nyitott, szellemi értékekre igényes diákok sikeres képzése alakította ki a műhelymunka és a személyre szabott fejlesztési program módszertani skáláját (ezek sikerét mutatja a középiskolai, illetve az egyetemi felvételik és versenyeredmények nagy száma).

A Fazekas sikereinek, hírnevének egyik letéteményese a nevelőtestület.

A nagy szaktudású, a korszerű ismeretek átadásának módszereit jól ismerő, a szakmai közéletben szerepet vállaló pedagógusok tevékenysége alapján az iskola megfelel a korszerű pedagógiai követelményeknek.

A testület elismert, köztiszteletben álló (és még ma is kiemelkedő eredményeket felmutató) tagjai a több évtizedes fazekasos múlttal rendelkező, ma is aktív nyugdíjasok.

A hagyományos értékek őrzői és továbbvivői azok a kollégáink is, akik diákként fazekasosok voltak, és az egyetem elvégzése óta folyamatosan 10-20 vagy még több éve az iskola pedagógusai.

Az értékőrzést szolgálják hagyományaink:

- a budapesti és az országos versenyeken és pályázatokon való nagy létszámú részvétel;
- a tehetséggondozó szakkörök;
- az iskolanapok;
- a sportolási lehetőségek;
- a fővárosi szintű tömegsport rendezvényeken való nagy számú részvétel;
- a minden évben megrendezésre kerülő karácsonyi, tavaszi és egyéb hangversenyek;
- a régi fazekasos diákokkal (öregdiákokkal) és a nyugdíjas pedagógusokkal való folyamatos kapcsolattartás;
- a diákok által létrehozott és működtetett pinceklub;
- a minden évben megjelenő Évkönyv;
- a tanulmányok területén és az iskolaközösségért végzett munkában kiemelkedő teljesítményt nyújtó érettségizett diákok Fazekas Érdeméremmel jutalmazása;
- a gólyatábor;
- a belépő hat évfolyamos gimnazisták számára önismereti tréning-nap;
- a 9. évfolyamosok csapatépítő színdarabjának bemutatása (Lúdavató);
- a témahetek a projekt- és kooperatív munka gyakorlása céljából;
- a Fazekas+ Fesztivál;
- a különféle külföldi diákcsere programok;
- a diákok külső és belső mentorálása (Fazekas Mentorprogram, TanDem Program).

2.1.2. Gyakorlóiskolai feladatrendszerünk

Ezzel összefüggésben a következő követelményeknek kell folyamatosan eleget tennünk:

- Pedagógusainknak részt kell vállalniuk az oktatás-nevelés legkülönbözőbb területeinek munkájában.
- Folyamatos önképzéssel szinten kell tartaniuk tudásukat.
- A diákoknak meg kell szokniuk a nyilvánosság előtti szereplést.
- A diákoknak motiváltaknak, az előkészített és spontán aktivitásra egyaránt képesnek kell lenniük.
- Minőségbiztosítási-értékelési munkánk keretében működtetnünk kell a továbbképzésre hozzánk érkező kollégák véleményének visszacsatolási módját, a velük való tartós, folyamatos kapcsolattartás formáit.
- Ápolnunk kell a külső (fővárosi, országos, határon túli) szakmai kapcsolatainkat, ismernünk kell más országok oktatási rendszerét.

A Fazekas a fővárosi intézményeken kívül a vidéki és külföldi iskolák pedagógusainak is nyújt pedagógiai-szakmai szolgáltatást.

2.2. Az iskola tanulói közössége

2.2.1. A tanulók összetétele

Az iskola tanulóinak meghatározó többsége felsőfokú végzettségű szülők gyermeke (mérnök, pedagógus, egyéb közalkalmazott, kormánytisztviselő, közgazdasági, jogi pályán dolgozó, orvos szülőké). A családok legtöbbje értelmiségi értékrendű, életvitelű. Az anyagi háttér ebből a szempontból (és az általunk képviselt értékek szempontjából) nem meghatározó. Nincs olyan osztályunk, ahol ne tanulnának elvált szülők és csonka családok gyermekei. A főváros valamennyi kerületéből van diákunk. Sokan járnak iskolánkba a fővároshoz közeli településekről. Tanulóink közel egyharmadának szülője vagy idősebb testvére is a Fazekasba járt.

2.2.2. A tanulók neveltségi szintje, a tanulók iskolával szembeni elvárásai

Beiskolázott (az általános iskolába sorsolással bekerült) tanulóink egyre nagyobb számban küzdenek valamilyen tanulási vagy beilleszkedési nehézséggel, szorulnak különös figyelemre, fejlesztő foglalkozásokon való részvételre.

Megfelelő felkészültséggel kell rendelkeznünk annak a problémának a kezelésére, hogy a hozzánk érkező diákok közül sokan, korosztályi jellemzőikből fakadóan, az évtizedek alatt a megszokottnál kisebb mértékben rendelkeznek a sokirányú érdeklődés, a kíváncsiság, a szükséges mértékű akaraterő, a tapasztalat és a tudás elvárható szintű tiszteletének képességével, a tolerancia, a kapcsolatteremtő technikák, a társasági érintkezés szabályainak ismeretével és betartásának igényével.

Ugyanakkor nőtt a gyerekek érdekérvényesítésre vonatkozó igénye, és változtak az iskolával, a tanárokkal és az egymással szembeni elvárásaik. A tapasztalt hiányosságok és változások nagy része „kortünet”, más részeinek mélyebb társadalmi eredetű gyökerei vannak.

Ennek ellenére úgy látjuk, hogy az iskolának és a nevelőmunkának napjainkban meghatározó szerepe van az értékrend és a szokások alakításában, a tanuláshoz való viszony javításában, az igényesség szintjének emelésében, az aktivitás tárgyának, irányának alakításában.

2.2.3. Az iskolaválasztás motivációja

Az általános iskolánkat választók távlati, de kiemelt célja a gimnáziumi osztályokba történő későbbi bekerülés, annak ellenére, hogy kommunikációnkban különös figyelmet fordítunk általános képzésünk céljainak ismertetésére, a biztos tudásalap megszereztetésének és a tanulással összefüggő készségek kialakításának hangsúlyozására. Az iskolaválasztás azonban a szülőket már a teljes tanulási időszakra tekintve motiválja.

A pályaválasztást a gimnáziumi tanulmányok kezdetén elsősorban a szülői ház, a szülők ambíciója, másodsorban a tantárgyakhoz-tanárokhoz való viszony, harmadsorban a kortárs csoportok hatása motiválja. A 6 és 8 osztályos gimnáziumok elterjedésével, az általános iskolák

utolsó évfolyamainak elnéptelenedésével együtt jár a gyermekeik jövőjéről felelősséggel gondoskodó szülők felfokozott, sokszor a gyerekek valós érdekét is figyelmen kívül hagyó igénye gyermeküknek egy „színvonalas” középiskolába történő beiskolázására minél fiatalabb életkorban, ezzel látva biztosítva a gyermek jövőjét. Körültekintően kidolgozott beiskolázási eljárással, a szülők folyamatos, konkrét és korrekt tájékoztatásával esetleg megelőzhető a későbbi csalódás.

A végzősök, érettségizők esetében a továbbtanulás megtervezésekor, a pályaválasztáskor első helyre kerül az iskolában az egyes tárgyakból elért eredményekből, valamint a család anyagi lehetőségeiből következő reális lehetőség. Ha ennek alapján több pálya is szóba jöhet, akkor előnyt élvez a jobb anyagi lehetőségekkel kecsegtető divatpálya, és második helyre kerül az érzelmi motívum. Csak ezután következik a szűkebb és tágabb környezet hatása. (Abban, hogy a legerősebb motiváció a realitás, benne van a szülőknek az a törekvése, hogy gyermeküket a biztonság, a kudarc elkerülése felé igyekeznek terelni.) Jelenleg a gimnáziumunkba jelentkező tanulók pályaválasztási szándéka alapján az informatikus, közgazdász, mérnöki, jogász, pedagógus, orvos, ill. a kutató pályák: vegyész, biológus, matematikus, fizikus a legjellemzőbb választás. Ritka a művészettel, illetve a sporttal összefüggő pályaválasztás.

A felsőoktatásba való bekerülés nehezebbé válásával a továbbtanulásért folyó munka feszítettsége nő. A napi készülés után fennmaradó idő egyelőre elfolyni látszik a hétköznapok tevékenységei közepette.

2.3. A diákönkormányzat működése

A diákönkormányzat a jogszabályi előírások szerint működik, részt vesz az intézményi döntési folyamatokban, saját működési szabályzattal rendelkezik.

A tanulói öntevékenység több területen is tapasztalható (sport, rendezvények, pályázatok, iskolaújság). Annak ellenére, hogy a diákok iskolai és iskolán kívüli tevékenységei és programjai kitöltik szabadidejüket, igénylik az iskolai szervezésű programokat. A műhelymunka, a célirányos közös tevékenység következtében nagyobb konfliktusoktól mentesnek mondható mind a tanár-diák, mind az egy évfolyamon, illetve azonos tagozaton tanuló diákok egymás közti kapcsolata.

Iskolánk fontosnak tartja és támogatja az autonóm, együttműködni képes diákszervezetet. A jól működő DÖK segít a belső élet harmonikusabbá tételében. A hasznos programok kínálása, értelmes tevékenységek kialakítása az iskolának is érdeke, ha az harmonizál a pedagógiai program egészével. A diákok megtanulhatják, elsajátíthatják a demokratikus döntési, véleményezési mechanizmusokat, az együttélés és együttgondolkodás játékszabályait. Hiszünk az önszerveződés erejében, a közösen kialakított iskolafilozófiában.

A Diákönkormányzat vezetői valamennyi iskolai dokumentum módosítása során lehetőséget kapnak annak áttanulmányozására, és véleményezésére.

- Kérdéseiket személyesen (a DÖK vezetősége, vagy iskolaszintű küldöttgyűlés résztvevői előtt) tehetik fel.

- Javaslataikat írásban elküldik az igazgatónak, majd tájékoztatást kapnak azok befogadásáról, vagy elvetéséről.
- Javaslatot tesznek új dokumentumok létrehozására.

2.4. Képzési kínálatunk

2.4.1. Általános iskola

- 8 évfolyamos – évfolyamonként két osztály

2.4.2. Gimnázium

2.4.2.1. Hat évfolyamos

- speciális tantervű matematika emelt szintű képzéssel (C) – évfolyamonként egy osztály
- magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvekből emelt szintű képzést nyújtó (továbbiakban általános tagozat (D)) – évfolyamonként egy osztály

2.4.2.2. Négy évfolyamos

- magyar nyelv és irodalomból, történelemből és idegen nyelvekből emelt szintű képzést biztosító (a továbbiakban humán tagozat (A1)) – évfolyamonként egy fél osztály, ami a humán területeken alapuló továbbtanulásra (jog, pszichológia, bölcsészettudományok, kommunikációs pályák) készít fel;
- matematikából, fizikából és vizuális kultúrából emelt szintű képzést biztosító (a továbbiakban kreatív mérnöki pályát alapozó tagozat (A2)) – évfolyamonként fél osztály, ami a modern dizájnkultúra szemléletét is beépítő, komplex készség- és kreativitásfejlesztés révén készít fel elsődlegesen mérnöki és természettudományos továbbtanulásra;
- biológiából, fizikából, kémiából, matematikából és az idegen nyelvekből emelt szintű képzést biztosító (a továbbiakban természettudományi tagozat (B)) – évfolyamonként egy osztály, ami a természettudományi területekhez kapcsolódó továbbtanulásra (orvosi területek, állatorvos, kutatói pályák, mérnök) készít fel.

2.5. Képzési rendszerünk

A tantárgyakat többnyire osztálykeretben tanítjuk, kivéve:

- idegen nyelv (minden évfolyamon csoportbontásban)
- a 9-12. évfolyamon angol nyelvből az ABD osztályokban nyelvi szintek alapján kialakított 6 csoportban,
- a 9-12. évfolyamon a második idegen nyelvből évfolyamonként kialakított 9 csoportban (német nyelvből több szinten);
- matematika (a 8. évfolyamtól, ill. a gimnáziumi osztályokban csoportbontásban);

- digitális kultúra (minden évfolyamon csoportbontásban);
- technika és tervezés (a 3. évfolyamtól csoportbontásban);
- testnevelés tantárgyat a személyi és infrastrukturális feltételektől függően nemek szerinti csoportokban;
- szükség és lehetőség szerint részleges csoportbontásban a magyar nyelv és irodalom, illetve a természettudományi tagozaton a biológia, a fizika és a kémia.
- a 11. és 12. évfolyamon az emelt szinten oktatott tantárgyakat – a résztvevők számától függően – osztályszintű vagy évfolyamszintű csoportokban.

2.6. A tehetséggondozó, ill. gyakorlóiskolai tevékenységünkkel összefüggő speciális feladataink

- Emelt szintű érettségi vizsgaközpont működtetése magyar nyelv és irodalom, matematika, biológia, fizika és angol nyelv tantárgyakból.
- Fővárosi és országos versenyek szervezése (évente, az éves munkatervben meghatározott versenyek).
- Fővárosi szintű tehetséggondozó szakkörök szervezése (évente, az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően határozzuk meg az indítandó szakköröket).
- Konferenciák, módszertani bemutatók szervezése.
- Szakmai/módszertani weblapok készítése, gondozása, interaktív (online) tehetséggondozás és pedagógus továbbképzés.
- Nemzetközi matematika verseny szervezése (pl. „Kavics-kupa”).
- Részvétel a „Debate” mozgalomban; versenyzők felkészítése, versenyeken való részvétel.
- A Fazekas Mentorprogram révén külső szakemberek bekapcsolása a tehetséggondozásba.
- A TanDem Program keretében tanulókat mentorálnak magasabb évfolyamos diákok (tanári irányítás mellett).

Az általános iskolai képzés céljai

Az általános iskolai képzésünk elvi célkitűzése az, hogy a Pedagógiai Program elején felsorolt értékek közül minél többet juttasson el a tanulókhoz, az életkori sajátosságaiknak legmegfelelőbb formában.

A gyakorlati cél: felkészíteni a gyerekeket a középfokú továbbtanulásra, kialakítani bennük azokat a készségeket, amelyekre alapozva képesek lesznek az egyéniségükhöz leginkább illő pálya választására.

2.6.1. A célokhoz kapcsolódó szerkezet

Az 1–8. évfolyamon a kerettanterveknek megfelelő óraszámban és a rendelkezésre álló szabad órakeretben az előírt ismeretanyag tanítása, képesség- és készségfejlesztés. A középiskolai felvételire történő eredményes felkészítést szolgáltja a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgy emelt óraszámú (emelt szintű) oktatása. Idegen nyelv oktatása a 3. évfolyamon kezdődik. Csoportbontást alkalmazunk a 3. évfolyamtól idegen nyelvből, technikából (technika és tervezésből), minden évfolyamon digitális kultúrából, nyolcadik osztályban évfolyamonként három csoport kialakítása matematikából.

Kidolgozott program szerint működő, szervezett, valamennyi diákra kiterjedő napközi (1–6. évf.) és tanulószobai foglalkozás (7-8. évf.), amely a tanulási technikák tanítása mellett kreativitást fejlesztő tevékenységeket, a szabadidő hasznos és örömteli eltöltésére vonatkozó lehetőségeket kínál. (Múzeum-, mozi-, színházlátogatás, kiállításkészítés, zenetanulás, tánctanulás, drámajáték stb.)

2.7. A gimnáziumi képzés céljai

Olyan biztos alapokat adni a tanulóknak az első két évfolyamon (hatosztályos gimnázium 7–8., négyosztályos gimnázium 9–10. osztály), amelyre bármilyen irányú későbbi tanulmányok épülhetnek (a biztos alapok mellett a tanulási technikák tanításával, a szorgalom és az akaraterő növelésével, a beszéd- és vitakészség fejlesztésével). Az első két évfolyamot a mértéktartó, de szigorú igényesség jellemzi, amely nem enged teret a tantárgyak közötti szelektálásnak, lehetőséget és kellő tudásalapot ad a tehetség kibontakoztatására és a versenyzésre mindazoknak, akik szeretik a megmérettetést.

A hat évfolyamos gimnázium 9. és 10. osztályában az alapok megszilárdítása, elmélyítése, az ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása a cél, valamint annak segítése, hogy a diákok reális önismeret, valamint megfelelő mennyiségű és mélységű tudás alapján válasszanak pályát. A versenyzést kedvelők lehetőséget és felkészítést kapnak.

Az utolsó két évben (11–12. évfolyam) az érdeklődésüknek megfelelő tárgyakból az emelt szintű érettségi vizsgára készítünk, valamint a választott pályán történő helytálláshoz szükséges készségeket, képességeket erősítjük, a tanulócsoporthoz igazított (szükség esetén személyre szabott) módszerekkel. Kiemelkedő szerepet kap az iskolai munka során az önálló alkotómunka, a kreativitás, az információhordozók széles körű alkalmazása.

Valamennyi tanulótól elvárjuk, hogy elfogadja értékrendünket, megtartsa a viselkedési normákat.

2.7.1. A célokhoz kapcsolódó szerkezet

A **hat évfolyamos speciális matematika** tanterv szerinti emelt szintű képzésre jelentkezők (C osztály) a felvételi (két lépcsős; központi írásbeli, majd a megfelelő pontszámot elértek számára szóbeli) során gondolkodási képességükről, „taníthatóságukról", ismeretanyagukról adnak számot. A 12 évesek általában tantárgyat szeretnek, pálya iránti elkötelezettségük még nincs.

A képzés első két évében kell eldönteni tanárnak, diáknak, szülőnek, hogy a tanuló felnőtt életében a matematika cél vagy eszköz lesz. Az alkalmazott tantervek ezt a célt szolgálják.

Azok közül, akik a matematikát célnak tekintik, sokan nem „tudós pályára” készülnek. Érdeklődésük, aktivitásuk, jó intellektuális képességeik azonban bármely választott pályára alkalmassá teszik őket. A számukra előírt tananyagon kívül meg kell őket tanítanunk arra, hogy kezelni tudják kiemelkedő tehetségüket, az elmélyült tudományos tevékenység ne gátolja őket társas kapcsolataik kialakításában, biztonsággal eligazodjanak a hétköznapi életben is.

Azok a gyerekek, akik a matematika ismeretanyagát vagy a matematikai gondolkodásmódot eszköznek tekintik, mérnökként, közgazdászként, tanárként vagy éppen nyelvészként képzelik el az életüket. Nekik meg kell adnunk a lehetőséget arra, hogy a matematika tagozatos osztályon belül, vagy átvételi vizsgával, ha megfelelnek – akinek a két év alatt érdeklődése más irányt vett – az iskola másik osztályában kapják meg azt a képzést, amellyel az általuk választott területen helyt tudnak állni, és segítenünk kell őket a választott pályájukon szükséges képességek, készségek, személyiségvonások kimunkálásában, megerősítésében.

A speciális matematika tagozat tanterve szerinti emelt szintű képzésben a 7–10. évfolyamon a matematikát, az idegen nyelveket és a digitális kultúra tantárgyakat tanítjuk csoportbontásban, a 11–12. évfolyamon a diákok a továbbtanulási irányuknak megfelelő tantárgyakból (ha a megfelelő létszám, a személyi és tárgyi feltételek adottak) legalább egy emelt szintű képzést választanak a matematikán kívül.

Az óraszámok az emelt szintű képzés követelményeihez és a jogszabályok adta lehetőségekhez igazodnak.

A **hat évfolyamos általános képzési célú gimnáziumi (D) osztályba** azok a diákok járnak, akiknek kiemelkedő érdeklődését általános iskolájában már nem tudták kielégíteni, vagy mert az ismeretszerzéshez, tanuláshoz való viszonyuk, kreativitásuk olyan szintű, hogy kiemelt képzésük indokolt. Természetesen olyan gyerekek is kérik felvételüket (és felkészültségük, képességeik alapján be is kerülnek), akiket szüleik törekvése vezetett a hat évfolyamos gimnáziumi képzés felé.

E képzési formával azt a célt kívánjuk elérni, hogy a fogékony, gondolkodni tudó, önálló alkotómunkára kész és képes gyerekeket sietség, tananyag- és vizsgaszorítás nélkül, aktivitásukra építve, biztos, alkalmazható, széles körű tudáshoz juttassuk, megtanítsuk őket az ismeretszerzés örömére, kezükbe adjuk az önkifejezés, tudásalkalmazás eszközeit és módszereit. A rendelkezésre álló hatévnyi időtől azt várjuk, hogy lehetőséget teremtsen a diákoknak az iskolához, de a tanórán kívüli tevékenységekhez is kötődő sok és színes közösségi élmény megélésére.

Az osztály tanterve – amilyen mértékben azt a jogszabályi előírások megengedik – a 7-8. évben közel azonos az általános iskola 7-8. évi tantervével (emelt szinten és óraszámban tanulják a magyar nyelv és irodalom, a matematika és az angol nyelv tartárgyat). A 9-10. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyat tanítjuk emelt szinten (emelt óraszámban). A többi tantárgynak közel azonos súlyt biztosító tanterv a nyugodt, elmélyülésre alkalmat adó alapozást biztosítja. Lehetőség szerint a tantervek spirális felépítését alkalmazzuk, mivel az elmélyült, alkalmazásképes tudás feltételének ezt a módszert tartjuk. A 11-12. évfolyamon a diákok a továbbtanulási irányuknak megfelelő tantárgyakból (ha a megfelelő létszám, a személyi és tárgyi feltételek adottak) emelt szintű képzést választhatnak.

A 14 éves gyerekek legfeljebb érdeklődésük irányát tudják meghatározni. Az érdeklődés iránya tantárgyakhoz kötődik (amelynek szeretete vagy elutasítása sokszor tanárfüggő). A valóságos pályaválasztás a 16 éves korra tehető, bár a 16 éves kori választás sokszor módosul, sőt ma már sok diák több, sokszor eltérő irányú felsőfokú tanulmányokat is folytat, akár egy időben.

A tények ismeretében a **négy évfolyamos gimnázium** felépítése a következő (amely óraterveiben alkalmazkodik a kerettantervek óraszámaihoz):

- A 9. évfolyamon két (négy évfolyamos gimnáziumi) osztályt indítunk, három tanulmányi területen („tagozat").
- A felvételkor a jelentkezők érdeklődési irányuk szerint jelentkeznek az egyes tanulmányi területekre.
- A 9. és 10. évfolyamon a **humán „tagozaton"** (A1 osztály) történelemből, magyar nyelv és irodalomból és a második idegen nyelvből, a **kreatív, mérnöki pályát alapozó (STEAM[1]) „tagozaton"** (A2 osztály) matematikából, fizikából és vizuális kultúrából, a a **természettudományi „tagozaton"** (B osztály) matematikából, biológiából, kémiából, fizikából és az idegen nyelvekből az alapóraszámnál magasabb az óraszám, hiszen ezek a tagozat profilját meghatározó tantárgyak.
- A „tagozatos" jellegű osztályszervezés előnye az is, hogy hasonló érdeklődésű és gondolkodású gyerekek alkotnak egy-egy osztályt, így a tanároknak és a diákoknak is hatékonyabb a munkája. A jogszabályok adta lehetőségeken belül szervezzük e két évben is a „tagozat" jellegének megfelelő szabadon választható órákat.
- A 11. és a 12. évfolyamon a lehetőségeknek megfelelő óraszámban az alaptárgyak emelt szintű érettségire felkészítő órákkal bővülnek.
- Amennyiben a feltételek adottak (megfelelő létszám, szaktanár, időkeret), az osztály specialitását jelentő tárgyakon kívül más tantárgyakból is jelentkezhetnek a diákok emelt szintű érettségire készítő képzésre.
- A 11. és 12. évfolyamon a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára készítő csoportokban folyik a tanítás.
- Amennyiben a jelentkezők kis száma vagy a személyi feltételek hiánya miatt nem tudjuk megszervezni valamely tárgyból az emelt szintű érettségire felkészítő csoportot, más fővárosi iskolában biztosítjuk a jelentkező számára az emelt szintű képzésbe való bekapcsolódás lehetőségét vendégtanulói jogviszony keretében.
- Emelt szintű érettségire felkészítő csoportjainkba – a küldő iskola kérésére – fogadunk külsős diákot vendégtanulóként.

[1] *STEAM = Science, Technology, Engineering, the Arts and Design, Mathematics*, azaz természettudomány, technológia, mérnöki tudományok, művészetekés design, matematika.

2.8. Eszközök

2.8.1. Felvételi és beiskolázási rendszer

A felvételi eljárás részleteit – a hatályos jogszabályoknak és az aktuális tanév rendjének megfelelően – a honlapunkon közzétett Felvételi tájékoztatóban hozzuk nyilvánosságra.

2.8.1.1. Beiskolázási eljárás az első évfolyamra

A két első osztályba felvehető tanulók létszámát a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

Az iskolai beiskolázási eljárás során a jelentkezők közül alapvetően sorsolással választjuk ki a tanulókat. A testvérgyerekek és az öregdiákok gyerekeinek beiskolázási feltételeit részletesen a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

A jelentkező gyerekek egy iskolakóstoló foglalkozás keretében ismerkedhetnek meg az iskolában folyó tevékenységekkel. A foglalkozást tanítók irányítják.

A magyar nyelvi kommunikációhoz szükséges – az életkorban elvárható szintű – alkalmazásképes tudás feltétele a felvételnek, ezért a magyar nyelvi készségeket előzetesen felmérjük. Amennyiben a gyermek magyar nyelvi kompetenciája nem éri el az életkori sajátosságoknak megfelelő kommunikációs szintet, akkor a felvételi kérelmet a gyermek egészséges lelki fejlődése érdekében elutasítjuk.

2.8.1.2. Felvételi eljárás a hat évfolyamos gimnáziumba

A 7. évfolyam két gimnáziumi osztályába kétlépcsős felvételi vizsgát szervezünk. A központi írásbeli vizsgát követően szóbeli meghallgatáson győződünk meg a jelentkező gondolkodási képességéről, kreativitásáról, tanult ismereteinek alkalmazási képességéről, kommunikációs képességéről.

A speciális tantervű emelt szintű matematika képzést nyújtó osztályba a szóbeli vizsgán a jelentkező matematikai ismeretszintjéről, absztrakciós készségéről, kombinatív készségéről győződik meg a bizottság. Az általános tantervű osztályunkba magyar és matematika tantárgyakból tartunk szóbeli felvételi vizsgát.

2.8.1.3. Felvételi eljárás a négy évfolyamos gimnáziumba

Két négy évfolyamos gimnáziumi osztályt indítunk, három tanulmányi területtel („tagozat”). A 9.a osztály egyik felében (A1) emelt szinten oktatjuk a magyar nyelv és irodalom, a történelem és az idegen nyelvi tantárgyakat, az osztály másik felében (A2) a matematika, fizika és vizuális kultúra tantárgyakat. A 9.b osztályban a matematika, a fizika, a kémia, a biológia és az idegen nyelvek tantárgyakat.

A négy évfolyamos tanulmányi területekre kétlépcsős felvételi vizsgát szervezünk. A központi írásbeli vizsgát követően szóbeli meghallgatáson győződünk meg a jelentkező gondolkodási képességéről, kreativitásáról, tanult ismereteinek alkalmazási képességéről, kommunikációs képességéről.

A 9.a osztály humán „tagozatára” jelentkezők a szóbeli felvételin a magyar nyelv és irodalom és történelem tárgyakból tesznek szóbeli vizsgát. A 9.a osztály kreatív, mérnöki pályát alapozó,

STEAM „tagozatán” a szóbeli két vizsgarészből áll: egy matematikai, illetve fizikai tudást és készségeket felmérő részből, valamint egy megfigyelési, képzelőerőbéli, együttműködési és kreativitási képességeket felmérő vizsgarészből. A kreativitást felmérő vizsgarészén általános készségeket felmérő, tantárgyaktól független feladatokat kapnak a felvételizők a honlapunkon szereplő információk alapján. A 9.b osztályba jelentkezők a matematika, fizika, biológia és kémia tantárgyak közül választják ki azt a két tantárgyat, amelyből szóbeli vizsgát tesznek.

Az Nkt. 51.§ (3) felhatalmazása alapján azon 8. évfolyamos általános iskolai tanulóink, akik a 7. és 8. évfolyamon intézményünk tanulói voltak, az alábbi feltételek esetén folytathatják tanulmányaikat valamely négy évfolyamos, gimnáziumi osztályunkban, az általuk kiválasztott tanulmányi területen (a továbbiakban: „belső felvételi eljárás”). A feltétel érvényesítéséhez a tanulónak jelentkeznie kell és részt kell vennie a központi írásbeli felvételi vizsgára is. Azon jelentkezők, akik a belső felvételi eljárás alapján nyernek felvételt, de a központi eljárásban nyújtott teljesítményük alapján nem kerültek volna be az adott tanulmányi területre, a központi eljárásban felvett tanulói létszám felett kerülnek beiskolázásra, legfeljebb a központi eljárásban meghirdetett létszámkeret 10%-át elérő létszámban (a matematikai kerekítés szabályai szerint).

A belső felvételi eljárásban való részvétel szándékát minden esetben legkésőbb a 8. évfolyam tanítási évének november 30-ig jelezni kell a megfelelő jelentkezési lap leadásával, amelyet papír alapon, mindkét szülő (törvényes képviselő) aláírásával ellátva el kell juttatni az intézmény Titkárságára. E jelentkezés során meg kell adni, hogy mely tanulmányi területe(ke)n és milyen sorrendben kívánja folytatni tanulmányait a jelentkező iskolánkban.

A belső felvételi eljárás ugyanazokat az elemeket tartalmazza, amelyek az adott tanulmányi terület beiskolázási tájékoztatójában szerepelnek (hozott pontok a tanulmányi területnek megfelelő tantárgyakból, írásbeli vizsga és szóbeli vizsga).

Az írásbeli vizsgán (saját írásbeli vizsga) az intézmény által kijelölt időpontban magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyból tesznek vizsgát a jelentkezők. A feladatlapokat a két tantárgy oktatásáért felelős munkaközösség állítja össze, minden esetben a tantervi szabályozóknak megfelelő tartalommal, figyelembe véve a két osztály tanulmányi előrehaladását. Az írásbeli vizsga időpontjáról az intézmény elektronikus úton legkésőbb november 30-ig ad tájékoztatást a 8. évfolyamos tanulók családjainak. A vizsgáról való távolmaradásra és a vizsga pótlására a központi felvételi eljárásra vonatkozó jogszabályokban foglaltak az irányadók. A saját írásbeli vizsgára egyetlen pótalkalmat jelölünk ki, a jelentkezőnek fel nem róható okból mulasztott vizsga pótlására. A pótlóalkalmat követően (az erről történő hiányzás indokától függetlenül) nincs mód a vizsga pótlására.

Az írásbeli vizsgák megírását követően az a jelentkező vesz részt továbbra is a belső felvételi eljárásban, akinek a saját írásbeli vizsgája összesített (azaz nem tantárgyankénti) eredménye magasabb, mint a központi írásbeli vizsga összesített (nem tantárgyankénti) eredménye.

A szóbeli vizsgán a jelentkezőnek a választott tanulmányi területre vonatkozóan kell vizsgát tennie.

A belső felvételi eljárásban a hozott pontok, a saját írásbeli vizsga összesített pontszáma, valamint a szóbeli vizsga eredménye alapján állapítjuk meg a jelentkező összpontszámát. A jelentkező abban az esetben folytathatja tanulmányait a választott tanulmányi területen,

amennyiben összpontszáma eléri az egyeztetett felvételi jegyzékben az utolsó helyen szereplő (azaz legalacsonyabb összpontszámmal rendelkező), felvett vizsgázó pontszámát. Amennyiben a belső felvételi eljárásban felvehető létszámnál több jelentkező összpontszáma éri el ezt a ponthatárt, az összpontszámnak megfelelő rangsorolás szerint történik a felvétel.

A belső felvételi eljárásban a felvételről az egyeztetett felvételi jegyzék kihirdetését követően 5 tanítási napon belül határozatban értesítjük a tanulók családjait. Az értesítést követően 5 tanítási napon belül a szülőnek (törvényes képviselőnek) írásban kell nyilatkoznia arról, hogy a tanuló intézményünkben kívánja-e folytatni középiskolai tanulmányait.

2.8.1.4. A szóbeli felvételi bizottság összetétele:

- A bizottság legalább két vizsgáztató tanárból és az elnökből áll. A bizottság tagjainak esetleges helyettesítéséről az elnök gondoskodik.
- Az elnök az igazgató által megbízott tanár, aki a vizsga szabályszerű lefolyásáért felel.

A vizsgáztató tanárok:

- 7.c osztály: a speciális matematika tagozat két matematikatanára;
- 7.d osztály: egy magyar- és egy matematikatanár;
- 9.a osztály – humán „tagozat”: egy magyar nyelv és irodalom szakos, illetve egy történelemtanár;
- 9.a osztály – STEAM „tagozat”: egy matematika- és/vagy egy fizikatanár, valamint egy vizuális kultúra tantárgyat tanító szaktanár;
- 9.b osztály: a matematika, a fizika, a biológia és a kémia tantárgyat oktató tanárok közül a vizsgázó által választott két tantárgy egy-egy tanára.

2.8.1.5. A felvételi vizsga követelményei

A felvételi vizsgán kizárólag az általános iskolai tanulmányok során elsajátítható tananyag alapján lehet kérdéseket, feladatokat adni.

A vizsga követelményeit az iskola honlapján hozzuk nyilvánosságra; a kérdések és feladatok ehhez igazodva készülnek.

2.8.1.6. Az írásbeli dolgozatok megtekintése

Az írásbeli dolgozatok megtekintésére – a vizsgázó és szülője számára – a kijavítás után egy teljes munkanap (8 óra) időtartamára lehetőséget kell adni. Ennek időpontját a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

A vizsgázó (és a szülő) az észrevételeit a megtekintést követő munkanap végéig, 16 óráig adhatja be írásban az iskola igazgatójának. A következő munkanapot az esetleges észrevételek megtárgyalására kell fenntartani.

2.8.1.7. A szóbeli vizsga rendje

A szóbeli vizsgára, ha a felvételizők száma túllépi a felvehetők számának kétszeresét, az igazgató döntése alapján meghatározott számú tanulót, de legalább a tervezett osztálylétszám 200 %-át hívjuk be.

A szóbeli vizsga megkezdése előtt a felvételiző bemutathatja tanulmányi eredményeinek korábban be nem nyújtott dokumentumait (pl. versenyeredmények okleveleit vagy igazoló lapjait, korábbi kreatív munkáit, alkotásait).

A szóbeli vizsgán a felvételiző tételt húz. A bizottság a szóbeli meghallgatást szervezheti (a tételhúzás után) felkészülési idővel vagy anélkül is.

A vizsgázó feleleteiről, teljesítményéről a szaktanár feljegyzéseket készít, ill. átveszi a tanulótól a jegyzeteit, valamint jegyzőkönyvet vezet. A jegyzőkönyv űrlapját a vizsgabizottság tagjai a szóbeli vizsga előtt az igazgatóságtól megkapják, melyet a vizsgák befejezése után az elnök az igazgatóságnak ad át a tanulók jegyzeteivel együtt.

A szóbeli vizsgán elérhető maximális pontszám 100, a részpontszámokat nem hozzuk nyilvánosságra. Az értékeléssel szemben nincs jogorvoslati lehetőség.

A vizsgázó pontszámát nem befolyásolhatja, hogy a vizsgázó hányadik helyen jelölte meg az iskolánkat, ill. az adott osztályt az adatlapján.

2.8.1.8. Mentesítés a szóbeli vizsga alól

A 7.d osztályba jelentkező tanulók esetében az igazgató minden évben meghatározhatja azt – a hozott pontok és az írásbeli vizsgarész eredményének az osztálynak megfelelő súlyozással számított – felvételi pontszámot, amelynek elérése esetén a tanulók mentesülnek a szóbeli vizsga alól és az ott megszerezhető maximális pontszámot automatikusan megkapják. Erről a tanulók szüleit az igazgatóság még a szóbeli vizsga megkezdése előtt tájékoztatja. Az igazolásokat az érintett diákok számára egy kötetlen beszélgetés keretében nyújtjuk át.

A fenti felvételi pontszám meghatározása minden évben a jelentkező tanulók létszáma és az írásbeli eredmények ismeretében egyedileg történik.

2.8.1.9. A felvételi vizsgapont számítása és eredményeinek összetevői

A felvételi vizsga értékelése:

Felvételi pontszám = hozott pontszám + központi írásbeli pontszám (súlyozva) + szóbeli pontszám

Összesen legfeljebb 400 pont.

A hozott pontszám az általános iskolából hozott osztályzatok összege. Az évfolyamonként és osztályonként beszámítandó tantárgyak listáját a Felvételi tájékoztató tartalmazza.

A központi írásbeli vizsgán elért pontszámot súlyozással vesszük figyelembe.

A szóbeli vizsgán elérhető maximális pontszám 100 pont.

A részletes számítás az aktuális Felvételi tájékoztatónkban tekinthető meg.

Az iskola a felvételi eljárás eredményét, azaz a jelentkezők rangsorolását az elért felvételi pontszámmal a jogszabályban foglaltaknak megfelelő időben hozza nyilvánosságra.

A Fazekasba felvehető tanulók névsorát osztályonként (az elért felvételi pontszámok sorrendje, ill. a tanuló jelentkezéseinek sorrendje alapján) az országos felvételi központ állapítja meg. A felvételről az iskola igazgatója a Felvételi tájékoztatóban meghatározott időpontig hozza meg döntését.

2.8.1.10. Átvételi lehetőségek

A képzések induló évfolyamaira (1.a, 1.b, 7.c, 7.d, 9.a, 9.b) a tanulók csak a felvételi/beiskolázási eljárás keretében kerülhetnek be. Gimnáziumi osztályainkba csak valamely más középfokú köznevelési intézménybe korábban felvételt nyert diákot áll módunkba beiskolázni.

A jelentkezőknek az Átvételi tájékoztatóban megadott időpontig átvételi kérelmet kell benyújtaniuk az igazgatónak címezve, az iskola titkárságán. Közülük azokat vesszük csak fel, akik be tudnak kapcsolódni az osztály munkájába. Az átvételről az igazgató dönt. Átvételre csak akkor kerülhet sor, ha az adott osztálytípusban van üres hely.

A döntés előkészítése során felmérjük a jelentkező előzetes tudását annak érdekében, hogy megállapíthassuk, a diák eredményesen be tud-e kapcsolódni az osztály munkájába. Emellett az érintett osztály osztályfőnöke is beszélget a jelentkezővel, hogy az osztályközösség ismeretében megállapításokat tehessen a közösségbe illeszkedés esélyeiről. Ha a kollégák úgy ítélik meg, a jelentkező be tud illeszkedni az osztályba, javaslatot tesznek az igazgatónak az átvételre. A döntéselőkészítési folyamatra április-május folyamán, az átvételre a következő tanév elején kerül sor. (Ez alól a szabály alól indokolt esetben az igazgató kivételt tehet.) Átvétel esetén a Pedagógiai programnak történő megfelelés céljából – szükség esetén – különbözeti vizsgát kell tennie az átvett tanulónak.

A speciális matematika tagozatos osztályba jelentkezők esetében a tudás előzetes felmérésére matematikából, a természettudományos osztályokba jelentkezők esetében matematikából, valamint a természettudományos tantárgyakból kerül sor, a többi osztályba átjelentkezők esetében matematikából, valamint magyar nyelv és irodalomból.

2.8.2. A beiskolázás sikeréhez kapcsolódó további eszközök

A speciális matematika tagozaton tanuló diákokkal való foglalkozás sok tekintetben eltér az átlagos képességű gyerekek tanításától. A tantárgyfelosztás elkészítésekor lehetőség szerint tekintettel vagyunk erre.

Általában is törekszünk arra, hogy az egy osztályban tanító pedagógusok közössége jól együttműködő csapatot alkosson.

A beiskolázás rendszerét azokkal a kollégákkal dolgoztuk ki, akik mind a felvételiztetésben, mind az arra való felkészítésben, mind a gimnazisták tanításában a legnagyobb tapasztalattal rendelkeznek. A rendszert, a tapasztalatoknak és elvárásoknak megfelelően évről-évre finomítjuk.

A saját hatodik osztályosaink elől nem zárhatjuk el a hatosztályos gimnáziumba való átjelentkezés lehetőségét, de – tekintve, hogy általános iskolai képzési rendszerünk nyolc évre készített program szerint dolgozik – igyekszünk meggyőzni a szülőket az osztályváltás feleslegességéről.

A más iskolából nem kezdő évfolyamra átjelentkező, a más nyelvi kultúrából érkező (nem magyar anyanyelvű vagy nem Magyarországon nevelkedett), a tehetséges, de alulképzett diák különös figyelmet, felzárkóztatást, segítséget, türelmet igényel, érdemel és kap tanáraitól, társaitól.

2.9. Az iskola meglévő kapcsolatrendszere

- A fenntartóval és az irányítása alá tartozó intézményekkel, valamint a Fővárosi és a Józsefvárosi Önkormányzattal konfliktusmentes kapcsolattartásra, együttműködésre törekszünk. A jogszabályokat, fenntartói/működtetői feladatokat – lehetőség szerint – időre, pontosan elkészítjük.
- Pedagógiai-szakmai szolgáltató feladatunkkal összefüggésben – együttműködési megállapodás keretében – szervezett kapcsolatot tartunk az Oktatási Hivatal Budapesti Pedagógiai Oktatási Központjával. A két intézmény kapcsolatát a hagyományok és a XXI. század követelményei határozzák meg.
- Az intézmény munkáját segíti az Intézményi Tanács, amelynek tagjai: a Köznevelésben Foglalkoztatottak Tanácsának delegáltja, a szakszervezet helyi képviselője, a szülői választmány két delegáltja. Budapest Főváros Önkormányzatának képviselője és a Józsefvárosi Önkormányzat képviselője.

2.9.1. A szülőkkel, régi diákokkal, nyugdíjasokkal való együttműködés és kapcsolattartás formái

Az értékközvetítésben a szülők a legfontosabb partnereink. A szülőkkel fenntartott kapcsolatunkban legfontosabb:

- Megismertetni őket az általunk elsődleges fontosságúnak tekintett értékekkel (szükség esetén vitában meggyőzni őket ezek fontosságáról).
- Tiszteletben tartani azt a jogukat, hogy gyermekeiket minden körülmények között védjék és (akár elfogultan is) szeressék. A gyermekükkel kapcsolatos elmarasztaló vélemény közlésekor maximális empátiát kell tanúsítanunk.
- Tudatosítanunk kell azt a tényt önmagukban, hogy a szülő más és több oldalról ismeri a gyermekét, mint a pedagógusok. (Ezért a kialakult konfliktushelyzet okainak vizsgálatánál körültekintően kell eljárnunk.)

2.9.1. A Szülői Választmány működése és feladatai

A **Szülői Választmány** tagja minden osztály szülőinek néhány (minimum egy, maximum három) képviselője. A Szülői Választmány saját működési szabályzattal rendelkezik.

A valamennyi tanulónkat vagy a tanulók valamely csoportját érintő kérdésekben az iskola igazgatójától közvetlen tájékoztatást, illetve alkalmanként a problémák megbeszélésére meghívást kapnak. Fenntartják az élő kapcsolatot az egy osztályban tanító pedagógusok testülete és az osztály szülői között, ellátva az érdekegyeztetés, a konfliktuskezelés, az együtt gondolkodás, a mozgósítás, szükség esetén a közös segítségnyújtás feladatát.

Részt vesznek az iskolai alapítvánnyal (alapítványokkal) kapcsolatos ügyek intézésében, elsősorban a segélyek, tanulók támogatása, stb. ügyében.

Segítik az iskola vezetését és a tantestületet a káros szenvedélyek elleni harcban, a különféle foglalkozások, szakmák megismertetésében; a szülők segítő aktivitásának összefogásában fontos szerepük van a szülők választott (vagy önként vállalkozó) képviselőinek.

Összehívásukra (együtt, vagy kisebb csoportokban) évi két alkalommal, az év elején és félévkor rögzített időpontban, illetve rendkívüli esetben többször is sor kerülhet.

2.9.2. A volt diákok (öregdiákok) szerepe

A Fazekas jelenlegi diákjai értékrendjének alakításában fontos szerepük van **régi diákjainknak**.

A jelenlegi gyakorlatnak megfelelően rendszeresen öregdiák-találkozót szervezünk. Támogatjuk az alumni szervezet (öregdiákok) működését, folyamatosan kapcsolatban vagyunk velük. Az öregdiákok segíthetnek a mai diákoknak a pályaválasztásban, valamely hivatás megismertetésében, valamely tudományág bemutatásában.

2.9.3. Nyugdíjas kollégák

Nyugdíjas kollégáinkat a tantestület örökös tagjainak tekintjük. Ezzel összefüggésben:

évente két alkalommal (a tanév végén és karácsonykor) találkozóra hívjuk őket;

iskolánk minden közös testületi (nem a napi munkával összefüggő) rendezvényére meghívjuk őket.

2.9.4. Kapcsolataink más intézményekkel

Az iskola szoros kapcsolatot tart a fővárosi gimnáziumokkal, kapcsolatot tartunk az ELTE gyakorlóiskoláival, a tanérképzésben részt vevő egyetemekkel.

Az ország összes olyan gimnáziumával, amely speciális matematika tantervű emelt szintű képzést folytat, tantervi és óratervi egyeztetés, közös versenyek, szakmai tanácskozások és bemutatók terén állunk kapcsolatban.

Kapcsolatot tartunk az Emberi Erőforrások Minisztériumával és háttérintézményeivel, a Kormányhivatallal, az Oktatási Hivatallal, szaktárgyi versenybizottságokkal, a szakmai egyesületekkel, a vizsgaközpontokkal, a tantervi bizottságokkal, a szakmai közéletet irányító, szervező intézményekkel.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából, vagy az Oktatási Hivatal és más szakmai szervezetek kérésére rendszeresen fogadunk iskolánkban bel- és külföldi pedagóguscsoportokat, akiknek módszertani bemutatókat tartunk, és megismertetjük őket

képzési rendszerünkkel. A pedagógiai-szakmai szolgáltatás keretében fővárosi és vidéki iskolák tantestületeit, munkaközösségeit, külföldi pedagóguscsoportok tagjait fogadjuk módszertani bemutatókra, illetve vállaljuk kihelyezett módszertani előadások és foglalkozások tartását, vezetését.

Nagy súlyt helyezünk arra, hogy minden pályázati lehetőséget kihasználjunk. Ennek – az anyagi lehetőségeink javítása mellett – az a célja, hogy a pályázatok által növeljük intézményünk innovációs tevékenységét, megismerjük más országok pedagógiai-szakmai tevékenységét, illetve megismertessük magunkat, tehetséggondozó tevékenységünket, a hagyományosan bevált és a korszerű módszereket, mindezeket az új feladatok szolgálatába állítsuk, bemutassuk az elért eredményeinket és az elérésükhöz vezető utat határainkon belül és kívül.

Kapcsolatrendszerünk fontos eleme a diákcsereprogram, amely egyre több nyelvterületre terjed ki. Ez a lehetőség nagymértékben segíti és gyorsítja azt a tanulási folyamatot, amelynek során a résztvevők hétköznapi szituációkban, valós élethelyzetekben tehetik próbára és mélyíthetik el nyelvtudásukat.

A csereprogram lehetőséget nyújt arra, hogy a résztvevő diákok tapasztalatot szerezzenek hasonló korú, de más nyelvű és kultúrájú fiatalokkal való kommunikációban. Ez a személyiségfejlesztő hatás kiterjed magatartásukra, együttműködő képességükre.

Minden pályázati lehetőséget kihasználunk annak érdekében, hogy csereprogramjainkat fenn tudjuk tartani (pl. Erasmus+).

A Fazekas nyitott intézmény: tevékenységünkbe bárki bepillanthat, aki meg akar ismerkedni eredményeink feltételeivel és hátterével. Nyitott az iskola az alaptevékenységeivel közvetett kapcsolatban álló feladatok előtt is (tankönyvírás, segédanyag-készítés, szaktanácsadás stb.).

A közösségi szolgálat szervezésével összefüggésben folyamatosan bővülnek kapcsolataink számos intézménnyel.

Ezen kapcsolatokat együttműködési megállapodás keretében rögzítjük határozott, vagy határozatlan idejű). Az intézmények, szervezetek felsorolását publikussá tesszük.

2.9.5. Az iskola népszerűsítésének formái

Az első osztályba jelentkezők esetében:

Nem alkalmazunk népszerűsítő módszereket, mivel iskolánk iránt enélkül is nagy az érdeklődés. A telefonon vagy levélben érdeklődőknek az egész tanév során részletes felvilágosítást adunk, az igazgató – igény és lehetőség esetén – személyesen fogadja a felvilágosítást kérő szülőket.

A gimnáziumba jelentkezők esetében (mind a 6, mind a 4 évfolyamosba):

- az iskola honlapján (www.fazekas.hu) folyamatos, friss információk az iskoláról,
- az érvényben lévő jogszabályok által engedélyezett feltételek mellett, amennyiben e jogforrások nem tiltják, előkészítő tanfolyamokat szervezünk (augusztus hónapban kerülnek meghirdetésre),
- a hivatalos pályaválasztási kiadványokban történő megjelenés,

- a fenntartón és a hozzánk járó nem budapesti tanulókon keresztül,
- tájékoztató minden olyan iskolának, amelynek van 8. osztálya az iskolánkról, a felvételi követelményekről,
- nyílt órák szervezése,
- tájékoztató meghirdetése az előzetesen érdeklődő szülőknek,
- a pedagógiai szakmai-szolgáltatás keretében más iskolák diákjai számára is nyitott tehetséggondozó szakkörök szervezése.

Minden célzott, általunk kezdeményezett népszerűsítési formánál nagyobb hatású az iskola híre, és töretlen eredményessége. Tájékoztató tevékenységünk elsődleges célja az, hogy a Fazekas általános iskolával kapcsolatos túlzott elvárásokat, és a gimnáziummal kapcsolatban kialakult alaptalan félelmeket, és tévhiteket eloszlassuk.

3. NEVELÉSI PROGRAM

A **nevelés**: társadalmi tevékenység, komplex hatásrendszer. A lényege értékközvetítés és értékteremtés.

Az **érték**: tevékenység eredménye.

A nevelés funkciói:

- individuális fejlesztés, mert elősegíti az egyén fejlődését;
- közösségfejlesztés, mert hozzájárul az emberi (mikro, makro) közösségek fejlődéséhez.

3.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Nevelési programunk vezérelve: újraéleszteni, megtartani és kialakítani mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink – szociális helyzetükre, világnézetükre, családi hátterükre való tekintet nélkül – képesek művelt, kulturált emberként helytállni, majd (az iskolában szerzett ismeretekre és készségekre építve) későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni a felnőtt életükben.

Ezeket az értékeket Pedagógiai Programunk bevezető része, az „Alapvetéseink” foglalja össze.

Rövid felsorolásuk:

- becsületesség, egyenesség, őszinteség, megbízhatóság;
- kíváncsiság és tudásvágy;
- tolerancia és szolidaritás;
- a másik ember tisztelete és a szeretni tudás;
- a szűkebb és tágabb környezet szeretete és védelme;
- kötődés a családhoz és az iskolához;
- magyarság- és európaiság-tudat;
- önfegyelem és a másokra figyelés képessége;
- szorgalom és türelem a munkában;
- törekvés a széles körű műveltségre;
- reális önismeret és az erre alapozott döntésképesség;
- vitakészség és kifejezőkészség;
- innovatív készség, kreativitás;
- törekvés az egészséges életmódra és a környezettudatosságra;
- az érték és a talmi közötti biztos választás képessége.

3.2. A nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei korcsoportonként

3.2.1. Célok, feladatok

Az **iskola múltja kötelez minket** arra, hogy a testületben rejlő értékekre alapozva megőrizzük a hagyományos értékrendet, „**a Fazekas-szellemet**”, amely annyi sikert hozott már számunkra, és amely – végzett tanítványaink közvetítése által – megalapozta hírünket. Ezt az értékrendet kérik számon rajtunk azok, akik a Fazekasnak köszönhetik karrierjüket, boldogulásukat, és ezt várják el régi tanítványaink gyermekei (és unokái), akik ma tanítványaink.

A társadalmi környezet arra ösztönöz bennünket, hogy olyan **modern iskolát építsünk**, amely megfelel a mai igényeknek: kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkező, a piacgazdaságban talpon maradni képes embereket képezzen. Ehhez – fokozatosan – olyan dinamikus, modulrendszerű oktatási szerkezetre kell áttérnünk, amely gyorsan képes reagálni a társadalom változó igényeire.

A két elvárás egyikét sem szabad a másik elé helyezni, mert az előbbi háttérbe szorítása a Fazekas egyediségét csorbítaná, az utóbbi figyelmen kívül hagyása esetén pedig a végzett diákok lehetőségei szűkülnének.

Napjainkban alapvető követelmény, hogy a fiatalok, – bármely műveltségi területre vonatkozó felkészültségük, tudásuk mellett – egy vagy két idegen nyelvet is ismerjenek, legalább középfokon. Az idegen nyelv az ismeretszerzés, a világban való tájékozódás és kapcsolatteremtés nélkülözhetetlen eszközévé vált. Ezért is tulajdonítunk kiemelt jelentőséget az idegen nyelvek tanításának az általános iskolában és a gimnáziumban, a csoportok/osztályok tagozatjellegétől függetlenül.

Nevelőmunkánk fontos eleme a diákok szolidaritásra nevelése. A gimnáziumi tanulók közösségi szolgálat tevékenységének változatos formái (iskolán belüli segítségnyújtás az általános iskolás tanulóknak és szüleiknek, az iskola szépítésében vállalt feladatok, illetve iskolán kívüli karitatív és környezetvédő-helyreállító tevékenység) ezt a célt szolgálják.

3.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.3.1. Célok

- A tanulói személyiség „erejének”, épségének növelése (kompetencianövelő stratégia);
    - általános: a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőségek minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése;
    - konkrét: az esélyegyenlőséget és az egyes tanulók fejlettségét, lehetőségeit, érdeklődését figyelembe vevő nevelés,
        - olyan iskolai életmód megszervezése és működtetése, amelyben a tanuló a nevelési folyamatnak nemcsak tárgya, hanem alanya is,

        - az egyértelmű elvárások és feladatok oly módon történő meghatározása, amely a gyermeki, a serdülői személyiség méltóságának, önállóságának tiszteletben tartásával párosul.
    - A konstruktív életvezetés képességének kialakítása, fejlesztése. (A konstruktív életvezetés olyan életvitel, amely szociálisan értékes, mert hozzájárul a közösség fejlődéséhez; az egyén szempontjából eredményes, mert hozzájárul más értékek megteremtésében való részvételhez.)
    - Az eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése.
    - A környezetből származó megterhelések, ártalmak csökkentésére irányuló prevenciós feladatok, programok megvalósítására való törekvés.
    - A közösségfejlesztő, önfejlesztő magatartásformák és tevékenységek ösztönzése, ezzel párhuzamosan a destruktív megnyilvánulások leépítése.
    - A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.

A személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:

- a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),
- az „én” harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önbizalom, önművelés, stb.),
- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- a humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése, stb.).

3.3.2. Eszközök, módszerek

Az iskola egyik legértékesebb hagyománya a csoportszinthez igazított, illetve – szükség esetén – személyre szabott módszerekkel végzett tehetséggondozás. Ebben a tevékenységben egyedülálló tapasztalatot halmozott fel a testület, és a tehetséggondozást minden fazekasos pedagógus elsődleges kötelességének tekinti.

A kiemelkedő tehetségű diákokkal való foglalkozás nemcsak magas szintű felkészültséget, hanem különleges pedagógiai érzéket, nagyfokú empátiát és differenciált módszerek ismeretét kívánja. A kollégák idejének döntő részét ez a tevékenység tölti ki.

A személyiség- és közösségfejlesztés kiemelt eszköze a műhelymunka, amely egyrészt sajátos tanár-diák kapcsolatot eredményez (a célazonosságon alapuló közös munka toleranciát, egymásra figyelést, vitakészséget, a meggyőzés és meggyőzhetőség képességét, tanulási módszergazdagságot, kulturált magatartást, az elmélyült ismeretszerzés és a folyamatos önellenőrzés képességét fejleszti). A műhelymunka színterei a csoportbontásban tartott órák, az erdei iskola, a különféle szaktáborok, a szakkörök, a diákkörök, az iskolanapok rendezvényei.

Az első évfolyamunkra történő beiskolázás módja (testvérgyerekek és öregdiákok gyermekeinek felvétele, illetve a sorsolással történő beiskolázás) új feladatot ró testületünkre. Az ily módon bekerült „nem válogatott” gyerekekkel való hatékony foglalkozás érdekében olyan módszerek alkalmazására van szükség, amely – a magas szintű szakmai tudás mellett – a személyiségfejlesztés, a célzott segítés, a fejlesztő munka számos módszertani elemét egyesíti. Az általános iskolában tanító kollégák kiválasztásánál fontos szempont az e célnak való megfelelés. Nagy szerepet kapnak ebben a munkában az iskolapszichológus és a fejlesztőpedagógusok.

3.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A pedagógusközösség számára a legnehezebb feladat a tudatos közösségfejlesztés, mivel az iskolai teljesítmény, a jövő építése alapvetően individuális tevékenység: az iskolai tételes, következményekkel járó értékelés az egyéni teljesítményt méri, s ezt látszólag nem befolyásolja a közösségben elfoglalt hely.

A napi munka során a személyre szóló fejlesztés a leghatékonyabban alkalmazott nevelési módszer. Ennek feltétele a tanár részéről olyan szintű empátia, amely segítségével minden tanítványának hiteles cselekvési mintát tud felkínálni.

A személyiségfejlesztés e személyre szabott formája azért eredményes iskolánkban, mert minden gyerek megtalálja a testületben saját mentorát, és minden pedagógus végigvezeti a benne megbízó, őt mentorának választó tanítványát egy-egy iskolai életszakaszon.

Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógustestület műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, meleg-megengedő igényessége, humorérzéke, következetessége. E tulajdonságok biztosítják hitelességét.

3.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásos munkáinak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása,
- érettségi, felvételi, vizsgákra való felkészítés, részvétel a vizsgáztatásban,
- a tanulmányi versenyek lebonyolításában való részvétel,
- tehetséggondozás, ill. a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezésében való részvétel,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,

- fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi célokat is szolgáló kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények szervezésében való részvétel,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanévben, a hivatalos felvételi eljárást megelőzően, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

3.5.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály DÖK képviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, közösségi szolgálat dokumentálása.
- Segíti osztálya kötelező orvosi vizsgálatának megszervezését.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztály segítségre szoruló tagjaira, szükség esetén kezdeményezi a külső segítség igénybevételét, ill. hatósági intézkedést.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Lehetőségeihez mérten órát látogat az osztályban.

3.6. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Az intézmény a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet 2.sz. mellékletében meghatározott berendezéssel, felszerelésekkel és a minimális taneszközigényt egyes területeken éppen-hogy kielégítő, néhány területen azt meghaladó taneszközállománnyal rendelkezik. A vásárolt taneszközök mellett nagyon jelentős a saját alkotású taneszközök állománya.

A pedagógiai program végrehajtását segíti:

- Könyvtár (65 ezer kötet könyv, videofilmek, DEMO anyagok, CD-k, internetes munkahelyek, a tanulók részére fénymásolási lehetőség);
- Színházterem;
- Természettudományi laborok (fizika-, kémia-, biológia);
- Számítástechnikai szaktantermek (3 db);
- Interaktív táblával, projektorral felszerelt tantermek
- Video- és multimédia készítés lehetősége;
- Sportolási lehetőségek, sportköri programok (3 db tornaterem, tornaszoba, konditerem, tükrös terem, sportudvar, játszótér);
- Iskolaújság;
- Iskolarádió;
- Évkönyv;
- A partnerközpontú iskola kialakítása érdekében: kérdőívek, elemző anyagok.

3.7. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály). Ennek többféle oka lehet; az életkori változásokkal átrendeződnek a szerepek, illetve új tartalommal töltődnek meg. Ez utóbbi gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, és ekkor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet és zavart viselkedéshez vezethet. A feszültség csökkentésének módszerei:

- a figyelem megosztása (kiiktatja tudatából az ellentmondást);
- ideológia kovácsolása (gyakori és közismert önigazolás);

- kompromisszum képzése (passzivitás, vagy kitérés);
- kábítás (a szerfogyasztás mint időleges "felejtés");
- menekülés (kilépés a helyzetből, tragikus formája a szuicidum).

Bármelyik feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal, az a személyiségfejlődésére káros lehet, de különösen az utolsó két forma jelent nagy veszélyt.

A személyiség súlyos torzulása esetén az NKT előírásait követjük.

Családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítség kezdeményezése a felvállalható feladat.

Mindkét ok miatti deviáns magatartás, beilleszkedési zavar (tüneti) kezelése a személyre szóló fejlesztés során történik.

A teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése a meglévő értékek hangsúlyozása és a kibontakozás lehetőségének biztosítása (szereplés, szervezés, karitatív tevékenység) útján történik.

Megelőző és segítő pedagógiai tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására. Az NKT titoktartási kötelezettségünket előíró rendelkezését pedagógus-lelkiismeretünk szerint betartjuk.

3.8. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A Fazekas egyedi helyzetéből következően a tehetség- és képességfejlesztés a velünk szembeni elvárások és az iskola önmeghatározása (ezirányú definiált pedagógiai alaptevékenysége) következtében kiemelt feladat, amelynek végrehajtására rendelkezésre áll a szakértelem, az elkötelezettség és a folytonos visszajelzés.

A jogszabályok adta időkeret szűken elég csak (de félő, hogy egyáltalán nem elég) tehetséggondozó- és fejlesztő feladataink – magunk és mások által elvárt színvonalú – teljesítésére. A diákok igen magas heti (napi) óraszáma a reális folyamatokkal ellentétes irányú. A diákok sok időt töltenek az iskolában (igényes gyerekek számára iskolán kívül kevés a lehetőség színvonalas, de nem költségigényes időtöltésre), időtöltésük akkor eredményes, ha szervezett foglalkozáson, programban vehetnek részt. Ugyanakkor a sok szervezett óra kevés időt és teret enged az otthoni önálló tanulásnak (ami ugyanakkor elvárás is), illetve a tanuláson kívüli, de az egészséges személyiség kialakulásához nélkülözhetetlen szabadidős programoknak, iskolán kívüli kapcsolatépítésnek. Fontos felelősségünk, hogy diákjaink, az iskolából kikerülve ne csak szakmai karrierjük építésében érjenek el kiemelkedő eredményeket, hanem boldog, harmonikus és kiegyensúlyozott emberként szervezzék, éljék életüket.

3.9. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Ezirányú tevékenységünkben követjük a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglaltakat. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink megoldásában elsősorban az iskolapszichológusra, az osztályfőnökökre, a szaktanárokra, és a fenntartóhoz tartozó gyermek- és ifjúságvédelmi hálózatra számítunk.

A tanár (osztályfőnök) figyelemmel kíséri a gyermek életmódjában, magatartásában bekövetkező változásokat, az iskolai teljesítményét. Jelentős negatív változás esetén a támogató odafordulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Ahhoz, hogy a látható probléma okát megtalálja (családi, partner- vagy társkapcsolatai egyensúlyának felbomlása) pontos információkra van szüksége, ami csak empatikus, megértő és elfogadó légkörben lehetséges.

A valódi (pszichés, szociális) gond megismerését követően tud dönteni a pedagógus, hogy a problémával történő segítő foglalkozáshoz rendelkezik-e elégséges pedagógiai eszközzel. Amennyiben a korrekció meghaladja szakmai kompetenciáját, akkor segítséget kell kérnie más szakembertől (orvos, pszichológus, stb.).

3.10. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tekintve, hogy az ezzel a problémával küzdő gyerekek száma – az iskola jellegéből fakadóan – rendkívül alacsony, az őket segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító tanárok, fejlesztő pedagógusunk és pszichológusunk részvételével végrehajtott személyre szóló feladat.

Kimenetele:

Ha a feltárás személyiségbeli, genetikai, idegrendszeri problémára derít fényt, külső szakember segítségét kérjük:

- ha a probléma átmeneti, a teljes regenerálódásig egyéni tanulási programot dolgozunk ki,
- ha állandó, meg nem oldható, a tanulót képességének megfelelő iskolába irányítjuk.

Ha a probléma a tananyag megértésének átlagosnál lassúbb folyamata, egyéni korrepetálással segítünk.

Ha az egyéni tanulási sebesség (a bevésés időtartama) kisebb a csoportra jellemző átlagosnál, a tanuló felkészülési időt kap, egyénileg ütemezzük tanulmányai számonkérését.

Ha az otthoni tanulási körülmények nem megfelelőek, a tanuló kollégiumi elhelyezését kezdeményezzük.

3.11. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A Fazekas tanulóinak szociális-anyagi helyzete heterogén.

Ezt a tényt figyelembe véve:

- Az alapítványoktól származó és a fenntartó által biztosított lehetőségeket kihasználva alkalmanként segítünk a leginkább rászorulóknak.
- Kirándulások, nyaralások iskolai szervezésekor tekintettel vagyunk az érintett csoport (osztály) anyagi helyzetére. Ugyancsak önmérsékletet tanúsítunk az érettségiző évfolyam költséges programjainak tervezésekor.
- A lehetőségeinkhez mért anyagi támogatással biztosítjuk, hogy – anyagi okból – versenyfelkészítő táborból, vagy (alsó tagozatos gyereknek) erdei iskolából ne kelljen

kimaradnia. (A tanórán kívüli programokat – jogszabályi előírásnak megfelelően – az iskola nem kezdeményezheti, ha anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé minden tanuló számára a költségek fedezését. A szülők kezdeményezésére az iskola pedagógusai vállalják a szervezést, az iskola alapítványai pedig a rászorulók számára a költségeket.)

- Olyan – költséges – tábort, nyaralást, programot, amely nem minden gyerek számára elérhető, tanítási idő alatt szülői kezdeményezésre sem szervezünk.
- Szerződésben biztosítjuk, hogy a büfé választékában olcsóbb termékek is szerepeljenek.
- A tartósan rossz anyagi körülmények között élő gyerek felszereléssel, ruhával történő támogatását a szülők közösségének bevonásával megszervezzük.
- Olyan kedvezményeket próbálunk szerezni, amelyek hozzásegítik a diákokat kulturális igényeik minél kevesebb költséggel járó kielégítéséhez (színházi kapcsolatok, filmkölcsönzés).
- Pályázatokon nyert pénzzel próbáljuk bővíteni az iskola kulturális kínálatát.
- A Diákönkormányzat saját pályázatokkal és a rászorulók segítésére vonatkozó személyre szabott javaslatokkal segít.
- Alapítványainkhoz bármely osztályfőnök, ill. – közvetlenül – szülő vagy diák adhat be támogatást kérő pályázatot (pl. kirándulásra, kulturális programokra).

Egyre több a vidéki diákunk. Nagyobb részük naponta bejár, néhányan kollégisták. Az ő nehézségeik elsősorban a családi ház hiányával függnek össze. Pedagógiai módszerekkel igyekszünk könnyíteni az életükön.

3.12. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás-nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

A szülők egyrészről mint a „szolgáltatás” megrendelői határozott elvárásokkal fordulnak az iskola (pedagógusok) felé, másrészről partnerkapcsolatot kell kialakítaniuk gyermekük pedagógusaival, hogy a nevelőmunkában igazi társakként dolgozhassanak.

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség.

A szülőknek a pedagógusokhoz való viszonyát annak a tudatnak kell áthatnia, hogy a szülő a gyermek legjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy, és mint ilyen, joga van (sőt, kötelessége) gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogy az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta. Ennek minden konzekvenciáját, felelősségét viselnie kell; pontosan tudnia kell, hogy ez mire kötelezi és mit tesz lehetővé számára.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A szülőket a tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, segédletekről, taneszközökről, amelyekre a következő tanévben szükség lesz. Arra törekszünk, hogy a szülők kiadásait lehetőség szerint csökkentsük. A rászoruló tanulóknak két alapítványunk alkalmanként anyagi segítséget ad.

A pedagógusok heti egy fogadóórája, az évi két közös szaktanári fogadóóra, az évi két osztályszülői értekezlet, az évi két választmányi értekezlet, továbbá – szükség esetén – a szülő vagy a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések e kapcsolattartás fórumai.

A szülők által egyéni kóddal elérhetők az elektronikus napló információi. Az ellenőrző könyv szerepét is az elektronikus napló tölti be, de az első évfolyamon a szülő-pedagógus-tanuló közötti kapcsolattartásra papír alapú üzenőfüzetet is használunk.

A tanulók iskolai életének legfontosabb jellemzője a kiszámíthatóság, a pedagógusok iránti bizalom, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör, a diáktársakkal és a pedagógusokkal kialakított munkatársi kapcsolat. Az eredményes munkának, a tehetség kibontakozásának feltétele a jó iskolai közérzet, a színes, változatos diákélet.

A fazekasos diákok szeretnek iskolába járni. Az általános iskolások délutáni napközis foglalkozása nemcsak a tanulási technikák elsajátítását, a másnapi készülést jelenti a gyerekeknek, hanem számos szabadidős tevékenység megismerését is. A gimnazisták is szívesen töltik szabadidejük jelentős részét az iskolában; a számítógépteremben, a könyvtárban, a tornateremben, az udvaron, a tantermekben társaikkal.

A szülő-pedagógus-tanuló kapcsolatrendszerében törekszünk a folyamatos visszacsatolásra.

A Fazekas büszke arra, hogy a gyerekek mögött álló szülői közösség – túl azon, hogy döntő többségük maximális mértékben segíti, irányítja gyermeke életét – a kölcsönös bizalom alapján együttműködik az iskolával, és egyre többen vannak, akik az intézmény egésze céljainak megvalósítását minden eszközzel – véleménynyilvánítással, tanácsokkal, ötletekkel, sokszor fizikai munkával – segítik. A szülők legtöbbje túl azon, hogy gyermekeit a másik ember elfogadására neveli, maga is példát mutat segítőkészségből, toleranciából, minden olyan helyzetben, amikor arra szükség van. Évente összegezzük a szülők önkéntes felajánlásait.

3.13. Közösségépítő, közösségfejlesztő hagyományaink:

- Az első osztályosok ünnepélyes fogadása (a 7. évfolyam valamelyik osztályának szervezésében) a tanév első tanítási napját megelőző délután;
- gólyatábor szervezése a 9. évfolyamba lépőknek;
- ismerkedő, közösségépítő tréning szervezése a hat évfolyamos gimnáziumba lépő diákoknak;
- a 9. évfolyam osztályainak bemutatkozása ősszel: Lúdas Matyi előadások és vetélkedő, „lúdavató”;
- a Fazekas-érdemérmek átadása az előző évben érettségizett, legkiválóbb volt növendékeknek
- szalagavató ünnepség és bál;

- karácsonyi hangverseny, osztálykoncertek;
- Fazekas+ Fesztivál;
- TanDem Program;
- Fazekas hangverseny (speciális matematika tagozatosok, kórusok, szólisták előadása);
- erdei iskola az alsó tagozaton (a négy év alatt két alkalommal);
- témahetek;
- tanulmányi célokat is szolgáló osztálykeretben szervezett kirándulás (5 – 12. évfolyam; évente két nap).

4. HELYI TANTERV

A helyi tantervhez kapcsolódó mellékletek:

- A szöveges értékelés osztályzatként való értelmezése (ld. 1. sz. melléklet)
- A nem kötelező érettségi vizsgatárgyak tantárgyainak befejező évfolyama (ld. 2. sz. melléklet).
- Óratervek (ld. 3. sz. melléklet).

4.1. A helyi tanterv alapvető céljai

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) kormányrendelete az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva és azokra építve, a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbi, tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat határozta meg, amelyek jellemzői nagyrészt, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban. Ezek követését intézményünk pedagógiai módszertanában is érvényre juttatjuk.

A kulcskompetenciák a következők:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Elfogadva, hogy a kulcskompetenciák alakulása és szintje szoros összefüggésben áll a kognitív képességekkel és a tanulók családi-szociális hátterével (iskolán kívüli környezetével) feladatunknak tekintjük e képességek tudatos, tervszerű fejlesztését 6-18 éves korig.

Célunk, hogy a tanulók kognitív képességeik és iskolán kívüli környezetükből adódó lehetőségeik szerint elérhető legmagasabb kompetenciaszintet érjék el az életkoruknak megfelelő iskolázottsági szintjükön. Ezt a célt nevelő-oktatómunkánkkal, a kompetenciafejlesztés speciális módszereinek alkalmazásával valósítjuk meg.

Elfogadjuk, és nevelő-oktató munkánkban irányadónak tekintjük, hogy a kulcskompetenciák fejlesztése nem egyetlen tantárgy feladata. Bár a legtöbb kompetencia megszerzésének feltétele (fogalmak és alapösszefüggések ismerete) köthető valamely tantárgy vagy tantárgycsoport tananyagához, a kulcskompetenciák fejlesztésének lényege abban áll, hogy azokat „tantárgyfüggetlenül”, sőt, az iskolai módszerektől és követelményektől elszakadva, az iskolai környezetből kilépve is alkalmazni tudják a tanulók.

A nevelő-oktató munka valamennyi szakaszában, valamennyi kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozás tantervében, valamint a pedagógiai munka bevezető, kezdő és alapozó szakaszában a tanórán kívüli foglalkozási (napközi) tervekben szerepel a kulcskompetenciák fejlesztésének konkrét terve. A 6-14 éves korosztály számára készült tantervekben tananyagrészekhez, illetve foglalkozási témákhoz kötötten, a 14 éven felülieknek készült tantervekben már közvetetten, az addig kialakult kompetenciák elmélyítésére, alkalmazására, továbbfejlesztésére épített feladatokon keresztül valósul meg a fejlesztés.

4.2. Kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatok a kulcskompetenciákra épülnek, és nem köthetők egyetlen tantárgy anyagához sem. Az iskolai nevelés-oktatás komplex eredményeként alakul ki az a személyiség, aki képes a személyes boldogulásra és fejlődésre, az aktív polgári létre, a társadalmi beilleszkedésre, a munkára. Adottságait és külső körülményeit meg-és felismerve képes az önálló és konstruktív életvezetésre.

E cél eléréséhez a következő kiemelt fejlesztési feladataink vannak:

- Énkép és önismeret fejlesztése
- Hon- és népismeret tanítása
- Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra megismertetése, elfogadtatása
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőttlét szerepeire

A felsorolt kiemelt fejlesztési feladatok (kereszttantervi követelmények) nem köthetők egyetlen tantárgyhoz, és nem határozható meg az az életkor, vagy a nevelő-oktató munkának az a pedagógiai szakasza, amikor ezeket a feladatokat el kell végezni. Egész tevékenységünket áthatja e kiemelt területek fejlesztése.

A 6-14 éves korú gyerekek esetében inkább a közvetett, szemléletformáló tevékenység a célravezető, míg a 14 éven felüli diákoknak – tantárgyi keretben, és tanórákon kívüli programok keretében – meg kell tanítanunk azokat a fogalmakat, tevékenységi formákat és technikákat, amelyek segítségével az aktív, belülről motivált egyéni tanulási folyamat a legnagyobb hatásfokkal végezhető el.

4.3. Helyi tantervünk prioritásai

Összhangban a kulcskompetenciák fejlesztésének feladatával és a kiemelt területeken való fejlesztési feladatunkkal, tanterveink prioritásai a következők:

- A nevelő-oktató munka bevezető és kezdő szakaszában különösen, de még az alapozó szakaszban is, nagy súlyt helyezünk a játékos ismeretszerzési módszerek alkalmazására. A tanítás során alkalmazott változatos módszerekkel érjük el, hogy a kisdiákok számára az ismeretszerzés, a szellemi alkotómunka, a kreativitás, a csoportmunka belülről fakadó igénye, az örömszerzés egyik fontos formája legyen.
- Az alsóbb évfolyamokon átfogóan, később átfogóan és tantárgyhoz kötötten is hangsúlyt helyezünk a tantárgyak önálló tanulását meghatározó módszerek elsajátíttatására, jellemző tanulásmódszertanára. A diákokat ösztönözzük arra, hogy megismerjék saját tanulási stílusukat, jellemzőiket és megismerhessék a hatékony felkészülést segítő eszköztárat.
- Intézményünk filozófiájának fontos elemei a tehetségfelismerés és -segítés, a személyre szabott képességfejlesztés.
- A tanítási folyamatban kiemelt szerepet kapnak a differenciálás, a személyre szabott, egyéni képességekhez igazodó módszerek. Ennek részeként fontosnak tartjuk a tanulói terhelés képességekhez igazítását. Az oktató-nevelőmunka bevezető, kezdő és alapozó szakaszában különösen nagy szerepe van a tanórákon kívüli foglalkozásoknak (napközi), amelyet a tanulók 95%-a igénybe vesz. A délutáni foglalkozások szervesen kapcsolódnak a délelőtti munkához; kiegészítik, elmélyítik, az egyes gyerekek szükségleteihez igazítják a foglalkozások tartalmát, módszereit. A felmenő rendszerű napközi (3-6. évfolyamon egy napközipedagógus foglalkozik a gyerekekkel) a gyerekeket régen és jól ismerő pedagógus tervszerű együttműködése a szaktanárokkal azt biztosítja, hogy a szakaszváltás ne társuljon túlzott terhelés-növekedéssel.
- A tehetséggondozás fontos elemét képezi szakköri kínálatunk, amely a valamely területe iránt kiemelkedő érdeklődést mutató tanulók számára biztosítja a tananyagot meghaladó szintű és mélységű ismeretek és képességek elsajátítását.
- A gyengébb képességű, vagy más okból lemaradó tanulók felzárkóztatása a személyre szabott módszerek, az egyéni képességfejlesztés programjának részeként valósul meg. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy valamennyi, hozzánk beiratkozott tanulót eredményesen juttassunk el tanulmányai befejezéséig. Ennek érdekében a tanórai differenciáláson kívül a csoportos és egyéni korrepetálások rendszere bizonyul hatékony módszernek.
- Nagy gondot fordítunk arra, hogy a tanulók átérezzék, megértsék az országos kompetenciamérések jelentőségét, és tudásuk legjavát adva vegyenek részt a méréseken. Az évi rendszeres kompetenciamérések iskolánkra vonatkozó eredményeit minden alkalommal feldolgozzuk, a szükséges következtetéseket levonjuk, a felszínre kerülő problémák megoldása irányába azonnali hatékony lépéseket teszünk.
- Minden képzési szakaszban célunk a továbbtanulásra (felvételi vizsgák) és a kimeneti mérésekre (érettségi) történő felkészítés, ez azonban a tanulói tudás felnőttkori érvényesülésének eszköze, nem ez az oktatási folyamat elsődleges célja. Az említett vizsgaeredményeket rendszeresen elemezzük, szükség esetén tantárgyi vagy szélesebb

körben dolgozunk ki terveket az esetleges problémák megoldására, mert tisztában vagyunk azzal, hogy a tudásnak megfelelő eredmény kulcsfontosságú a továbblépéshez.

- A rendeleti szinten meghatározott kulcskompetenciák, és kiemelt fejlesztési területek azt a törekvésünket támasztják alá, hogy a diákok minden irányú képességeit egyenlő mértékben kell fejleszteni, megteremtve a lehetőségét a valamely speciális területen való nagyobb elmélyülésnek, a kötelezőt meghaladó szintű ismeretszerzésnek.
- Általános iskolánk óratervei ezt az egyensúlyra törekvést tükrözik.
- Gimnáziumi osztályaink közül a hat évfolyamos általános tantervű (d) osztály óraterveiben ugyanez tükröződik.
- A speciális matematika tantervű hat évfolyamos, a négy évfolyamos természettudományi és humán és STEAM, egyedi tantervű osztályok óraterve az osztálytípus specialitását tükrözi. Óraterveink és tantervünk összeállításakor ugyanakkor arra törekedtünk, hogy a speciális képzés mellett kellő hangsúlyt és időkeretet kapjon minden művelődési terület. Célunk, hogy a magas szintű szakmai kompetenciák mellett széles általános műveltséggel zárják nálunk tanulmányaikat a diákjaink.
- Alapelveink közé tartozik, hogy a természettudományi, társadalomtudományi, művészeti tárgyak, a matematika, digitális kultúra, valamint a testi-lelki egészség megőrzése szempontjából nélkülözhetetlen testnevelés egyformán fontos tárgy legyen a tanulók és szüleik tudatában.

4.4. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szempontjai

Pedagógiai célkitűzéseinknek és képzési céljainknak megfelelően:

- Az általános iskola óratervének/tantervének összeállítása során arra törekszünk, hogy a tanulók látókörét szélesítsük, minél több tudományterület alapismereteit sajátíthassák el, illetve kiemelt figyelmet fordítunk az anyanyelvi, a matematikai gondolkodás kompetenciák fejlesztésére, illetve az idegen nyelvek tanulásának megalapozására. A „szabadon választható” órakeretet ennek megfelelően osztjuk el.
- A gimnáziumban – az általános tantervű hat osztályos gimnáziumot kivéve – „tagozatos” oktatás folyik. A szabadon választható órakeretet a tagozat jellegét adó tárgyak között osztjuk el, illetve – ahol erre lehetőség van, igyekszünk az alapozó tárgyak (magyar, matematika), valamint az idegen nyelv tanítására a minimálisnál több órát biztosítani.
- A tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, korrepetálások, énekkar, sportprogramok, projektmunkák, stb.) közül a diákok szabadon választhatnak.
- A pedagógusok kiválasztásának elsődleges szempontja a magas szakmai tudásszint (az adott tagozat igényeihez mérten) , valamint az adott korosztály tanításban, nevelésében leghatékonyabban alkalmazható módszerek ismerete.

4.5. A csoportbontások szervezési elvei

Iskolánkban a csoportbontásban történő tanítás alapvető fontosságú, mivel valamennyi osztályunk a törvény által megengedett maximális létszámmal dolgozik, és a tehetséggondozás feltétele, hogy a tanítás – tanulás folyamatában, már a tanóra keretében is helyet kapjon az egyéni alkotómunka, a személyre szabott tanári odafigyelés. A matematikán kívül a reál-természettudományi tagozatos osztályok tagozatos tárgyait négy éven keresztül.

A kémiai, fizikai, biológiai tanulói kísérleti eszközök száma (és a laboratóriumok mérete) következtében a természettudományi tagozaton valamennyi, a tagozathoz kötődő tárgyat csoportbontásban tanítjuk. Hasonlóan az eszköz- és szaktantermi igény miatt csoportbontásban tanítjuk a 3. évfolyamtól a technika és tervezés, valamint minden évfolyamon a digitális kultúra tantárgyakat.

A 11. és a 12. évfolyamon a természettudományi tagozaton a négy tagozatos tárgy közül háromféle párosítást – amennyiben lehetséges – beépítünk az órarendbe (a legtöbb tanuló által választottakat). A többi – létszám tekintetében is indítható – fakultáció órái délután lesznek.

4.6. Tantárgyi tantervek, a középszintű érettségi vizsga témakörei, a modulok értékelése

- Az óratervek és a tantárgyi modulok értékelése a mellékletben található.
- A Helyi tanterv tantárgyi moduljaiban foglaltak az NKT 5.§-ában szereplő módon, az Oktatási Hivatal honlapján található kerettanterveken alapulnak. A tantárgyaktól függő döntéseket, változtatásokat a megfelelő tantárgyi dokumentumok mutatják be.
- A középszintű érettségi vizsga témakörei és a vizsga lebonyolításának szabályai megegyeznek. Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002 (V.24) OM rendeletben, és a 106/2012 (VI.1), illetve 229/2012 (VIII.28) módosító kormányrendeletekben foglaltakkal.

4.7. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyveket pedagógusaink az NKT-ban rögzített módon elérhető, az Oktatási Hivatal által vezetett tankönyvjegyzékről választják.

A kötelezően előírt tankönyvek közül a Pedagógiai Programunk megvalósítása szempontjából kedvezőbbet választjuk. A választott tankönyvek mellett oktatási-nevelési céljaink elérése érdekében – részben pedagógusaink által fejlesztett – segédleteket is használunk.

4.7.1. A tankönyv tartalma

- tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot;
- elégítse ki a didaktikai követelményeket;
- alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez.

A tankönyv szolgálja eredményesen az adott osztálytípus, tagozat sajátos céljait.

A pedagógusok továbbképzésében játszott szerepünkből következően: legyen lehetőségünk arra, hogy bemutathassuk a figyelemre méltó pedagógiai irányzatokat, módszereket.

Amennyiben a jogszabályi keretek engedik, törekszünk arra, hogy használhassuk (és bemutathassuk) a saját pedagógusaink által készített oktatási anyagokat, segédleteket.

4.7.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Intézményünkben a tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei megfelelnek az NKT vonatkozó bekezdéseiben foglaltaknak Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az osztályban tanító tanárok közössége felhívja az érintett pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és az osztályban tanító tanárok közössége ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

A négy évfolyamos gimnáziumi osztályok első évfolyamán (a 9. évfolyamon) csak a felvételi eljárás során felvett tanulók kezdhetik meg a tanulmányaikat. A felvételi vizsga a tantárgyi ismereteken túl a jelentkező gondolkodási és problémamegoldó képességét, nyitottságát, kifejezőkészségét, igényességét és viselkedéskultúráját is hivatott mérni. (Indokolt esetben az igazgató ez alól kivételt tehet.)

A hat évfolyamos gimnázium első évfolyamán (7. c, d) az az általános iskolás diák kezdheti meg tanulmányait, aki sikeres felvételi vizsgát tett.

A speciális matematika tagozaton, a 8. évfolyamon, szintfelmérő dolgozatot írnak a diákok, melynek eredményétől függően az iskola – a tanuló érdekében – javaslatot tehet a tanulmányok más osztályban vagy más iskolában történő folytatására. (A felvételi/átvételi szabályok és jogszabályok betartása mellett.)

4.8. Választható tantárgyak és foglalkozások

A kötelezően és szabadon választható tantárgyak elsősorban az emelt szintű érettségire történő felkészülést szolgálják. Az előírt és javasolt óraszámokat az egyes osztályok óraterveit tartalmazó 3. számú melléklet tartalmazza. A választható tantárgyakról a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben szereplő határidők szerint tájékoztatjuk a tanulókat, és szintén az e rendeletben szereplő határidő betartásával kell a diákoknak választásukról dönteniük. A tantárgyakat oktató pedagógusokat a személyi feltételeknek megfelelően választjuk ki[2].

4.9. Az iskolai beszámoltatás rendje és követelményei

Irányadónak tekintjük a jogszabályok vonatkozó előírásait.

[2] Tekintettel arra, hogy a Fenntartó a végleges tantárgyfelosztást jogszabály szerint augusztus 15-ét követően fogadja el és jogában áll annak tanév közben történő módosítása, a választható tantárgyat oktató pedagógus személyéről biztos információval a tanév megkezdődéséig nem rendelkezhetünk.

4.9.1. Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei

Az értékelés során alkalmazott alapelveink:

- Folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói önismeret fejlesztésének igénye.

Az egyes tantárgyak értékelési programját (tantárgyi követelmények) minden tanév elején írásba foglaljuk, arról a tanulót és kiskorú tanuló esetén annak törvényes képviselőjét írásban tájékoztatjuk. Az előzetesen rögzített követelményektől csak a tanulónak kedvezőbb módon térünk el.

A tanév során alkalmazott értékelési módok:

- Diagnosztikus értékelés. Célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégia kialakítása.
- Formatív értékelés. Célja: a folyamat közbeni irányítás, segítés, korrekció – szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.
- Szummatív értékelés. Célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Félévenként legalább egy számonkérés esetében lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- Minden tantárgyból félévenként legalább annyi jegyet rögzítünk az elektronikus naplóban, amennyi a tantárgy heti óraszáma, de a tanév végéig minimum négy jegyet.
- Értékelni csak az elektronikus naplóban rögzített jegyek és ezek átlaga alapján lehet.

- A tanév végi értékelés a teljes tanév alatt nyújtott teljesítményre vonatkozik, ugyanakkor figyelembe vehető a tanulmányi eredményesség tanév során mutatott tendenciózus változása is.
- Az elektronikus naplóban írásbeli számonkérés esetén 12 tanítási napon belül, szóbeli számonkérés esetén a számonkérést követően 2 tanítási napon belül rögzítjük az érdemjegyet.
- A tantárgyi értékelés elveit az adott tantárgy helyi tanterve tartalmazza.
- A teljesítmények mind mennyiségi, mind minőségi értelmezését alkalmazzuk. A követelményekhez mért teljesítmény arányát a témazáró dolgozatok esetében %-ban fejezzük ki, és értelmezzük is.
- Az értékelést követően lehetőséget biztosítunk az értékelés során feltárt hibák megismerésére.
- A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat és szokásrendhez való viszonyulást és az etikai alapelveknek megfelelő viselkedést értékeljük. A szorgalmat az iskolai szokásrendszer betartása kapcsán és az egyes tantárgyaknál is értékeljük.

4.9.2. Az értékelés fajtái

4.9.2.1. Szöveges értékelés, értékelés az alsó tagozaton

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló „kiválóan", „jól" vagy „megfelelően teljesített", ill. „felzárkóztatásra szorul". Az 1. évfolyamon (félévkor és tanév végén) ezt szöveges értékeléssel egészítjük ki, fejlesztő, tanulást segítő értékelő mondatokkal, szakmailag megalapozott megfigyelések alapján. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó meg-állapításokat kell tartalmaznia. A szöveges értékelést központi mondatbank, valamint szabadon választott szövegforma szerint végezzük.

A „felzárkóztatásra szorul” minősítés esetén a szülő bevonásával lépéseket teszünk a gyenge teljesítmény okainak feltárására és a felzárkóztatás módjának kidolgozására. (Az okokat feltáró és a felzárkóztató munkába különböző segítő szakembereket – iskolapszichológust, logopédust, fejlesztő pedagógust – is bevonunk.)

Szöveges értékelésünk szabadon fogalmazott szöveg, mely a gyermek személyiségének fejlődését, fejlesztését szolgálja. Elősegíti a reális önismeret, önértékelés és a pozitív énkép kialakulását. Pontosabb és rendszeresebb visszacsatolást kap a szülő gyermeke teljesítményéről, az évfolyami/tantárgyi követelmények elsajátításáról. A szöveges értékelés a gyermek folyamatos fejlődéséről, fejlesztéséről való gondolkodásra készteti a pedagógust, így munkája tudatosabbá, egyenletesebbé válik, konkrét javaslatokat fogalmazhat meg az előrelépésre vonatkozóan. A szöveges értékelés egyaránt tartalmazza a pozitívumokat és a negatívumokat. Lehetővé teszi, hogy a gyermek teljesítményét ne csak a követelményekhez, hanem önmagához, képességeihez, eddigi teljesítményéhez viszonyítsuk. Így csökkenthető a teljesítményszorongás.

Törekszünk a formáló, segítő értékelés előtérbe helyezésére. A formáló, segítő értékelés lehetővé teszi, hogy a gyermek felelősséget vállaljon önmaga fejlődéséért, nevelődéséért. A formáló értékelés együttműködésre nevel.

Minden osztálytanító megválaszthatja, hogy negyedévkor (novemberben és áprilisban) szóban vagy írásban értékel-e. Írásbeli értékelés esetén használhat tantárgyankénti értékelő lapot, üzenőfüzetet, elektronikus naplót vagy az 1. sz. melléklet szempontsorát.

Az értékelők kiosztása után lehetőséget biztosítunk a szülők számára a megbeszélésre.

Minden gyermek negyedéves értékelőlapjának másolatát egy tanéven keresztül az osztálytanító megőrzi, ha kiadott negyedévi szöveges értékelést. A félévi értékelés az elektronikus naplóba kerül be. A tanév végi értékelés a hivatalos nyomtatványokba kerül be.

A tanulók tanév végi felmérőit a következő tanév elejéig megőrizzük.

A tanuló az 1. évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. A szülő kérésére engedélyezhető az első évfolyamon az évfolyamismétlés.

A szöveges értékelés osztályzatként való értelmezése a 3. számú mellékletben található.

4.9.2.2. Érdemjeggyel történő értékelés

Ezt az értékelési formát a második évfolyam második félévétől alkalmazzuk.

Az alábbi súlyozásnak megfelelően adható érdemjegy:

- „normál jegy” (súlya átlagszámításnál 100%) – pl. órai feleletre, dolgozatra adott érdemjegy;
- „témazáró jegy” (súlya átlagszámításnál 200%) – pl. egész tanegységet lezáró dolgozatra, beszámolóra adott érdemjegy;
- „kis jegy” (súlya átlagszámításnál 50%) – pl. röpdolgozatra, órai munkára adott érdemjegy.

A pedagógusok tantárgyuk első tanítási óráján ismertetik, hogy milyen jellegű tanulói tevékenységet milyen jegytípussal értékelnek (l. tantárgyi követelmények), amitől a későbbiekben csak a tanulók előnyére térhetnek el.

4.9.2.3. Értékelés a 2–12. évfolyamon

A folyamatos értékelés

A folyamatos értékelés funkciói:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgyi előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,

- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban,
- írásbeli értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenőfüzet, elektronikus üzenet, vagy elektronikus napló útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.

A félévi és tanév végi értékelés

A félévi és tanév végi értékelés funkciói:

- félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
- tanév végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és tanév végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Az év végi osztályzat a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően születhet osztályozóvizsga eredményeként. Ekkor az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi.

Az előbbiektől eltérő, speciális értékelési forma a különbözeti vizsga. A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszint-skáláján milyen helyet foglal el (pl.: iskola vagy tagozatváltó, idegen nyelvi csoportba illeszkedő tanuló esetén).

4.9.3. Az ellenőrzés

Fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
    - írásbeli felelet (egy anyagrészből),
    - beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
    - röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
    - dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
    - témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).

- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika és tervezés órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása, tantárgyi projektmunka) ellenőrzése.

Funkciói:

- folyamatos munkára készteti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következésképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. Ugyanakkor a hazai és külföldi felsőoktatási intézmények vizsgarendszere az írásbeli számonkérési formákat részesíti előnyben: ezen belül is a tesztvizsgát. A tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren. Ugyanakkor a magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben.

Elvek:

- A témazáró dolgozatot, valamint a 200%-os jegyet érő számonkérést legalább egy héttel korábban be kell jelenteni a diákoknak.
- Egy napon nem íratunk kettőnél több tantárgyból teljes csoportot érintő témazáró dolgozatot. A témazáró dolgozatok számának követésére és bejelentésére az elektronikus napló használandó.
- A tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból 8. és 11-12. évfolyamon, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére és amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli (felvételi, szóbeli érettségi) vizsgát tesznek majd.
- A szakértő vélemény alapján bizonyítottan tanulási nehézséggel küzdő, illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákok esetén az írásbeli számonkérésekre a szakértői bizottság szakvéleményében foglalt kedvezményeket biztosítjuk.
- Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni.
- Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítjuk a diákokat az információhordozók használatára. (Pl. szövegszerkesztés, az internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre és -értékelésre, prezentáció készítése demonstrációs eszközökkel, stb.)

- A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját a Házirendben szereplő határidőn belül értékelni, javítani kell: ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.
- Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a pedagógus.
- A tanulókat tájékoztatni kell arról, hogy melyik tantárgyi füzetüket, jegyzetüket kérheti el, szedheti be pedagógus. (Előzetes bejelentés nélkül a tanuló magánfeljegyzéseit, jegyzeteit nem szabad elvenni.)

4.9.3.1. A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlata

A „házi feladat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/ megtanulására mindenki képes.)
- A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
    - nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad;
    - meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
    - a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat miatt nem adható elégtelen osztályzat. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztása miatti tudáshiány azonban megfelelő módon értékelhető. Ez lehet

feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése, stb.)

- A szaktanárral egyeztetetten végzett önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

4.9.4. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei, formái

A magatartás és szorgalom értékelésénél komplexitásra törekszünk, ezért a magatartásnál a viselkedéskultúrát, a társas kapcsolatokat és szokásrendhez való viszonyulást értékeljük. A szorgalmat az iskolai szokásrendszer betartása kapcsán és az egyes tantárgyaknál is értékeljük. A magatartás és a szorgalom értékelését az osztályfőnök végzi. A félévi és a tanév végi jegyek meghatározásakor ehhez figyelembe veszi az osztályt tanító szaktanárok véleményét is.

4.9.4.1. A magatartás fogalma

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz.

A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem, tisztelet, segítőkészség, őszinteség, felelősségvállalás) játsszák a döntő szerepet.

4.9.4.2. A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (késések, hiányzások);
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás, stb.);
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság);
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás;

- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje);
- a Házirend magatartási szabályainak betartása.

Példás (5) magatartású az a tanuló, aki:

- a Házirendet betartja, és társait is annak betartására ösztönzi,
- nem, vagy csak kis mértékben vét iskolánk etikai alapelveivel szemben, kiemelt etikai alapelveinket nem szegi meg,
- felnőttekkel és gyerekekkel egyaránt udvarias, tisztelettudó,
- társai előtt mintaszerű magatartást tanúsít,
- fegyelmezett, pontos, megbízható,
- nincsen egy tanórát elérő mennyiségű igazolatlan hiányzása,
- az értékelést megelőző félévben nem kapott osztályfőnöki vagy annál súlyosabb figyelmeztetést,
- készséggel segít tanítóinak, társainak,
- óvja, védi az iskolai közös tulajdont.

Jó (4) magatartású az a tanuló, aki:

- a fenti elvárások többségének megfelel,
- kiemelt etikai alapelveinket nem szegi meg,
- igazolatlan hiányzásainak összesített értéke nem haladja meg a 2 tanítási órát,

az értékelést megelőző félévben nem kapott igazgatói figyelmeztetést.

Változó (3) magatartású az a tanuló, akire a fent leírtak többsége nem jellemző.

Rendetlen (2) – a rossz minősítést pedagógiai okokból az alsó tagozatos munkaközösség nem tudja elfogadni – magatartású az a tanuló, aki a fent felsorolt elvárásokat szándékosan megszegi.

4.9.4.3. A szorgalom fogalma

A tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitás, érdeklődés.

4.9.4.4. A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),

- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

4.9.4.5. A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei

- Az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- a szorgalomjegy meghatározásának alapja, de nem kizárólagos szempontja az elért tanulmányi átlag, a tanulásba fektetett erőfeszítést és feladattudatot értékeljük,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem példás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is.)

Példás (5) szorgalmú az a tanuló, aki:

- a tanulmányi munkában nagy igyekezettel vesz részt,
- felszerelése rendes, hiánytalan,
- munkavégzésben és az önellenőrzésben önálló és megbízható,
- folyamatosan készül, érdeklődik,
- szívesen vállal külön feladatot, kutató- vagy gyűjtőmunkát.

Jó (4) szorgalmú az a tanuló, aki a fenti elvárások többségének megfelel.

Változó (3) szorgalmú az a tanuló, akire a fent leírtak többsége nem jellemző.

Hanyag (2) szorgalmú az a tanuló, aki a fent felsorolt elvárásokat szándékosan nem tesz eleget, illetve ha legalább egy tantárgyból megbukott.

4.9.4.6. A magatartás és szorgalom minősítésének (a jegy kialakításának) formái

Folyamatos minősítés:

- A pedagógusok folyamatosan, rendszeresen, következetesen reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira (órán és órán kívüli szervezett foglalkozásokon).
- Kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk.

- Kiemelkedő teljesítmény (versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való részvétel, stb.) jutalma szóbeli és/vagy írásbeli dicséret.

Félévi és év végi minősítés, jegy kialakítása:

- a tanuló önértékelésének figyelembe vételével,
- az osztályfőnök a tanulók, az osztályközösség által elfogadott saját minősítésükre vonatkozó javaslatát figyelembe véve kialakítja javaslatát,
- az osztályban tanító tanárok testülete megvitatja azt,
- a döntést (vitás esetben szavazás segítségével) az osztályfőnök hozza meg.

Mind a magatartás, mind a szorgalom értékelése a tanulói személyiség alakításának, a tudás megszerzésére irányuló tevékenység segítésének eszköze.

Nem szabad a tanuló magatartását és szorgalmát mereven, a személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni. Semmilyen körülmények között nem megengedett a kollektív büntetés (csoport vagy osztály szintű alulértékelés). Az értékelés nem tükrözhet tanári rokon- vagy ellenszenvet. A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés: célja minden esetben a nevelés, a jobbítás, a segítségnyújtás. Amennyiben a szülő nem ért egyet a pedagógusok által kialakított minősítéssel, az osztályfőnököknek (ill. az osztályban tanító bármely tanárnak) törekednie kell a szülő meggyőzésére.

4.9.5. Az értékelés speciális esetei

Abban az esetben, ha nem kontakt órákkal megvalósuló oktatási rend kerül bevezetésre egy adott időszakban, a munkarendnek megfelelő tantárgyi követelményeket minden szaktanár az első hét során ismerteti. Amennyiben a tanuló önhibáján kívül nem tudja ezeket teljesíteni, ezt neki (vagy kiskorú tanuló esetén törvényes képviselőjének) kell jeleznie szaktanárának és osztályfőnökének, a felmerülő határidők előtt legalább 5 tanítási nappal. Az értékelést a Pedagógiai Programban foglaltaknak megfelelően kell elvégezni.

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni a tantárgyi követelményeket, és emiatt félév végi vagy tanév végi jegye nem állapítható meg, tudásáról osztályozóvizsgán tehet bizonyságot. Egyéb esetekben nincsen mód utólagos értékelésre, a tanuló félév végi, ill. tanév végi érdemjegye elégtelen, az utóbbi esetben javítóvizsgát kell tennie.

A tanuló kiemelkedő tanulmányi munkája, eredménye, magatartása vagy iskolánkért tett tevékenysége a következő írásbeli (elektronikus naplóban rögzített) formákban értékelhető:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatóhelyettesi dicséret,
- igazgatói dicséret.

A félévi és tanév végi értékelés során szaktanári döntés alapján tantárgyi dicséret adható. Amennyiben a tanuló a tanult tantárgyak több mint feléből kap tantárgyi dicséretet, tanulmányi

eredményéért nevelőtestületi dicséretben részesül, amit a bizonyítványba és a tanuló törzslapjára kell bevezetni.

A tanuló figyelmét helytelen magatartására, hanyagságára, a házirend megsértésére a szóbeli figyelmeztetés mellet a következő írásbeli (elektronikus naplóban rögzített) figyelmeztetési formákkal hívjuk fel, a súlyosságtól függően, az alábbi sorrendnek megfelelően:

- szaktanári figyelmeztetés,
- szaktanári intő,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intő,
- igazgatói intő,
- igazgatói megrovás.

Ugyanazon, a tanulmányok alatt ismételten előforduló probléma esetén a soron következő fokozatú figyelmeztetési forma adandó.

4.10. Felkészítés az érettségire

A tanulókat valamennyi, az egyes osztályok kötelező tantárgyai között szereplő tárgyból felkészítjük a középszintű érettségire az órarendi órák keretében.

Az egyes gimnáziumi osztálytípusok profiljának megfelelő felkészítés mellett az adott tanévi jelentkezések, a humán erőforrások és az indítható csoportok fenntartói létszámkorlátozásainak figyelembe vételével szinten valamennyi, a gimnáziumi osztályok 9-12. évfolyamán tanított tantárgyból megszervezzük az emelt szintű érettségire történő felkészülést segítő csoportokat. Szükség és lehetőség esetén egyéni konzultációkkal, szakkörökkel is segítjük a diákok felkészülését.

Az érettségi vizsgára történő jelentkezést szabályozó jogszabályoknak megfelelően a tanulók szabad érettségivizsgatárgy-választását nem korlátozzuk. Amennyiben a felkészítés (személyi vagy jogszabályi okokból) nem tudjuk biztosítani, támogatjuk a vendégtanulói jogviszony kezdeményezését egy másik intézménnyel.

4.11. Az előrehozott érettségi

Az előrehozott érettségi vizsgára bocsátás feltételeit jogszabály határozza meg [100/1997 (VI.13.) Kormányrendelet]. Intézményünkben a nem kötelező érettségi vizsgatárgyakhoz kapcsolódó tantárgyak befejező évét a 4. sz. melléklet tartalmazza.

4.12. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Az egyes tantárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit a tantárgyi modulok tartalmazzák.[3]

4.13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotát a NETFIT rendszerrel mérjük.

5. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

5.1. Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele.

5.2. Helyzetleírás

Az, hogy a diákok mit tartanak értéknek (idea, történés, anyagi javak), az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. A gyermekük tanintézeteként a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumot választó családokat általánosságban a szellemi értékek iránt igényesség, a belülről fakadó és a külső elvárásoknak megfelelni akarás jellemzi. Ez a késztetés a fiatalokban feszültséget kelt. A feszültség nagyobb teljesítményre ösztönözi őket, amelynek eléréséhez mind több időt töltenek tanulással. A sok kötött elfoglaltság következménye a kialvatlanság, a nagyon kevés szabadidő, a mozgásszegény életmód.

Napjainkra jellemző, hogy a pubertástól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás. A táplálkozás ahelyett, hogy élvezetes, megtervezett napirendi pont lenne a családok életében, kapkodva végrehajtott kötelező penzum: a kultikus élvezet a könnyen elérhető, kevés idő alatt kevés eszközzel elfogyasztható egyhangú táplálékfelvétellé silányul.

A fővárosban lakó diákok idejük nagy részét falak között élik. Keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit. Az életkor előre haladtával ez a helyzet romlik: a kisgyerekek még elkísérik szüleiket a családi üdülőbe, hobbytelekre. A nagyobbak már önálló programot csinálnak, többnyire a városban.

Az agglomerációból bejáró tanulók, bár sok időt töltenek utazással, természetközeli életet élnek. Ez jótékony hatással van mind az egészségükre, mind a természetről alkotott képükre, ismereteikre.

Az elmondottak indokolják az egészségnevelési és környezeti nevelési program létjogosultságát.

5.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

5.3.1. Iskolai étkeztetés

Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége kiemelt figyelmet kap. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik, a tanulóknak közel 50%-a veszi igénybe az iskolában ebédelés lehetőségét. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. (Ezirányú törekvésünk sajnos nem mindig tud megvalósulni, az órarenddel való egyeztetés nehézségei, olykor lehetetlensége miatt.)

Az ebédet szállító vállalkozót az önkormányzat közbeszerzési eljárás keretében választja ki. A kiválasztás szempontjai között – az ár mellett – kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása).

Megoldott a diétás étel biztosítása a rászoruló (lisztérzékeny, tejérzékeny, cukorbetegségben szenvedő) gyermekeknek.

Konyhánk minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A konyha állapotát, az étel minőségét, az ételkezelés módját napi rendszerességgel ellenőrizzük.

A napközisek tízóraiját és uzsonnáját a konyhai dolgozók állítják össze. Az összeállítás elsődleges szempontja az egészséges táplálkozásra való törekvés, valamint a gyerekek ízlése, igénye.

Az iskolai büfét szerződéses jogviszonyban vállalkozó működteti. A büfé kínálata megfelel az egészséges táplálkozás követelményeinek. A szerződés rögzíti a választékba való beleszólásunk jogát.

5.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása a tanórákon belül (osztályfőnöki, testnevelés, technika és tervezés, biológia) és azokon kívül, iskolán kívüli programok, ill. a délutáni napközi foglalkozás keretében valósul meg.

5.3.3. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetők lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőkifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A NKT 27.§ (11) előírja a mindennapos testnevelés óra beépítését.

Iskolánkban, e törvényi előírást megelőzően is kiemelt feladatunknak tartottuk, hogy legalább az 1-6. évfolyamig minden gyerek minden nap szervezett testmozgás foglalkozásban vegyen részt.

Ha az a célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, e téren a belátás és a szándék kevés, ennek feltételeit meg kell teremteni.

A törvényi előírásoknak megfelelve, a feltételek figyelembe vételével:

- Valamennyi évfolyamon heti 5 testnevelés órát építünk az órarendbe a tanítási órák keretében.

A fentiek biztosítása igénybe veszi a teljes tornaterem- és udvar kapacitásunkat.

- A testnevelés foglalkozások (órák, sportköri foglalkozások) során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

5.3.4. A személyiség fejlesztése

Minden nevelőintézmény alapvető feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- az önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- a kudarctűrő képesség fejlesztése,
- a kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,
- az akaraterő fokozása,
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése,
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra, és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközti beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

5.3.5. Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent. A droghoz kétféle okból nyúlnak az emberek: az egyik a kaland, a kockázatkeresés, azért, hogy „jól érezzék" magukat, a másik csoport, aki valamilyen lelki bajára keres gyógyírt, ezek az „öngyógyítók".

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosan együttműködve a Diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információátadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drogprevenció lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban.

Legfőbb célunk tanulóinkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott belső értékké vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerezés problémájával.

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait.

A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drogprevenciós munkában is fel tudunk használni. (DÖK, kortárs segítők.)

A drogprevenció lehetséges színterei:

- Iskolai programok
    - Tanórai foglalkozások
        - Szaktárgyi órák témafeldolgozása

(Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez és így a drogprevencióhoz.)

- Osztályfőnöki órák

  (Konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések. Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket lehet hívni.)

- Tanórán kívüli foglalkozások
  - Napközis foglalkozások
    (A személyiségfejlesztő játékoknak, gyakorlatoknak kiváló színtere lehet a napközi.)
  - Délutáni szabadidős foglalkozások, Fazekas+ Fesztivál
    (Sportprogramok, számítógépterem-használat, vetélkedők, versenyek, játékos programok, témával kapcsolatos filmvetítések)

- Szülői értekezletek

  (Osztály-, évfolyam- vagy iskolaszintű, esetleg külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőr, volt szerhasználó.)

- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek

  (Elsősorban a pedagógusok számára, de a DÖK, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, amikor a program, illetve a téma engedi.)

- Iskolán kívüli rendezvények
  - Drogprevenciós rendezvények
  - Továbbképzések
  - Kortárs-segítőképzés
  - Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor

A drogprevenció lehetséges programformái:

- Klubok

  Igény esetén egészségügyi segítséggel klubot lehet létrehozni tanárok, diákok vagy szülők számára.

- Filmvetítés

  A szerfogyasztással kapcsolatos filmek vetítése. Kiválasztásnál fejlődés-lélektani szempontokat is érvényesíteni kell.

- Szakkörök, kortársképzés

  Egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok, drogkonzultációs központok munkatársai által vezetett szervezett programok a motivált tanulók "gyűjtőhelyei" és a szemléletformálás műhelyei lehetnek.

- Kiscsoportos beszélgetések

  Osztálynak vagy kisebb panelcsoportoknak tartott beszélgetéses témafeldolgozások lehetnek megelőző jellegűek, esetleg konkrét problémát feldolgozók. A beszélgetésre nagyon fel kell készülnie a pedagógusnak. Odaforduló, érzékeny és mégis távolságot engedő attitűddel kell a foglalkozást vezetni. Mindenképpen kerülni kell a moralizálást, a felelősségkutatást, az elijesztést és a megszégyenítést.

- Iskolarádió, iskolaújság

  A témához kapcsolódó interjúk, cikkek.

- Dramatikus játékok

  Osztályfőnöki órán, esetleg irodalomórán jól alkalmazható a felkészült (kiképzett) tanár számára a szituációs vezetés módszere.

- Színjátszó kör

  A szenvedéllyel, a drogok fogyasztásával és az életmódot befolyásoló hatásával kapcsolatos darab kiválasztását, bemutatását, vagy videofilm feldolgozását jelenti az egyébként hagyományos módon és témafeldolgozással működő irodalmi színpad vagy más diáktársulat esetén.

- Sportprogramok, túrák, kirándulások

  A szabadidő megfelelő eltöltésének képessége már önmagában is prevenciós eszköz.

- Volt szerhasználó megszólaltatása

  Csak ellenőrzött és a fiatalokkal történő irányított kommunikációban jártas, szermentes állapotú személyt szabad felkérni. Az elvárások megfogalmazásánál a csábító szituációk csapdahelyzeteinek felismertetését, valamint a fogyasztóvá válás stációinak ismertetését kell hangsúlyozni. A megfelelő személy kiválasztásában a drogkonzultációs központok, addiktológiai osztályok vagy kortársképzést szervezők tudnak segítséget nyújtani.

- Könyvtár sarok

  A könyvtárban létre lehet hozni olvasósarkot, a témát feldolgozó könyvekből a diákok számára. (A tanári kézikönyveket, szakanyagokat külön kell elhelyezni.)

- Tematikus előadás

  A tanulók, tanárok korrekt ismeretanyagának kialakításához nélkülözhetetlenek a tematikus előadások, melyek megtartására célszerű külső specialistákat felkérni. Prevenciós hatékonysága önmagában nagyon csekély, de megfelelő tárgyi ismeret nélkül az interaktív módszereket sem lehet eredményesen alkalmazni.

- Internet

  Az informatikai világháló és a hazai sulinet információs lehetőség, valamint a kapcsolattartást és programszervezést segítő színtér.

- Antidrog diszkó

Az iskolai zenés rendezvényeknek garantáltan drogmentesnek kell lenniük, mert csak így van az az üzenete a fiatalok számára, hogy drogok nélkül is lehet jót "bulizni". (Ebbe a kategóriába természetesen a legális drogok, tehát az alkohol és a cigaretta is beleszámítanak.)

- Diákönkormányzati programok

  Minden szakmailag támogatható ötlet kivitelezéséhez nyújtsunk segítséget.

Másodlagos drogprevenció:

Célja: a szerfogyasztók ártalomcsökkentő hatású megóvása. Fontos a változtatási törekvés kialakítása, a döntési helyzet egyértelművé tétele. A másodlagos prevenció eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, ezért ezt egészségügyi szakemberekre kell bízni.

Az itt felsorolt prevenciós színterek, programok lehetőségek; minden tanévben készül konkrét, a tantestület és a segítő kapcsolatok szakemberei által elfogadott, az adott lehetőségeket figyelembe vevő, módszertani algoritmusokat felsoroló, feladatokat lebontó, határidőket és felelősöket kijelölő célmegfogalmazás, ami egy korrekt állapotfelméréssel kezdődik, és átgondolt kapcsolatépítésen alapul. Megvalósulásához elengedhetetlen az időszaki ellenőrzés, értékelés, a célkitűzés megvalósításának felülvizsgálata.

5.3.6. Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok

- Heti egy napon az általános iskolásoknak, egy napon a gimnazistáknak védőnői ügyelet biztosítása.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, látás-, hallásvizsgálat stb.).
- Egészségügyi felvilágosító előadások.
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények.
- Osztálykirándulások, táborok, erdei iskola, terepgyakorlat.
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szemétszedés, faültetés, stb.).
- A külső programokhoz kötődően balesetmegelőzési felvilágosító előadások.
- A külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok.
- Az őszi Fővárosi Pedagógiai Napokhoz, illetve a tavaszi Fazekas+ Fesztiválhoz kötődően környezetvédelmi tablók, poszterek, filmek készítése, szituációs játékok szervezése.

A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozására egyfajta módszer az iskola példamutatása; úgymint:

- Szelektív szemétgyűjtés megszervezése;
- Laboratóriumi veszélyes anyagok, szárazelemek gyűjtése;
- Környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata;

- Takarékosság, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, víztakarékos berendezések és eljárások, hőszigetelt nyílászárók stb.);
- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani.

6. ZÁRADÉK

Az átdolgozott pedagógiai program minden eleme a testület közös munkája. A nevelőtestület megismerte, majd véleményezte a változtatás szövegét, majd a testület tagjai aláírásukkal fogadtak vagy utasítottak el. A módosítást a Szülői Választmány – mint az intézmény szülői érdekképviseletének szerve – és a Diákönkormányzat véleményezte.

A pedagógiai program az iskola honlapján olvasható. Nyomtatott formában egy példánya a titkárságon, egy példánya a könyvtárban hozzáférhető.

A Diákönkormányzat tagjai és a szülők kérésére bármelyik példányt rendelkezésre kell bocsátani.

Jelen pedagógiai program 2025. szeptember 1-től érvényes.

Budapest, 2025. szeptember 1.

_____

dr. Erős-Honti Zsolt
igazgató

7. A szöveges értékelés osztályzatként való értelmezése az alsó tagozaton (1. sz. melléklet)

7.1.1. Matematika (alsó tagozat)

Jeles (5): Kiválóan teljesített. Számfogalma biztos a százas számkörben. A műveleteket helyesen értelmezi, önállóan alkalmazza. A feladatokat önállóan oldja meg. Az összefüggéseket felismeri. A közös tevékenységben alkotó módon vesz részt.

Jó (4): Jól teljesített. Számfogalma erős a százas számkörben. A műveleteket helyesen értelmezi, és általában jól alkalmazza. Az összefüggésekre kevés segítséggel rávezethető. A közös tevékenységben aktívan részt vesz.

Közepes (3): Megfelelően teljesített. Számfogalma alakulóban van a százas számkörben. A műveleteket többnyire helyesen értelmezi, segítséggel alkalmazza. A feladatmegoldásoknál gyakran segítségre szorul. Az összefüggéseket kellő gyakorlás után rámutatással megérti. A közös tevékenységbe bevonható.

Elégséges (2): Számfogalma bizonytalan a százas számkörben. A műveleteket önállóan nem képes értelmezni. A tevékenységeket csak irányítással tudja megfelelően elvégezni.

7.1.2. Magyar nyelv és irodalom (alsó tagozat)

Jeles (5): Kiválóan teljesített. Kommunikációja biztos, határozott. Olvasása jól érthető. Szövegértése pontos. A megismert helyesírási tudnivalókat megfelelően alkalmazza.

Jó (4): Jól teljesített. Kommunikációja megfelelő. Olvasása jól érthető, folyamatos, keveset hibázik. Szövegértése megfelelő. A megismert helyesírási tudnivalókat kevés hibával alkalmazza.

Közepes (3): Megfelelően teljesített. Kommunikációja bizonytalan. Olvasásában több hiba van. Szövegértése bizonytalan. A megismert helyesírási tudnivalókat több hibával alkalmazza.

Elégséges (2): Kommunikációja pontatlan, nehezen érthető. Olvasása akadozó, pontatlan. Szövegértése felületes, sok a hiba vagy félreértés. A megismert helyesírási tudnivalókat csak tanítói segítséggel alkalmazza.

7.1.3. Technika és tervezés (alsó tagozat)

Jeles (5): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket ötletesen alkalmazza. A tevékenységek során az anyagokkal ügyesen, az eszközökkel körültekintően, balesetmentesen dolgozik. Munkái igényesek, esztétikusak. Órán aktív, együttműködő.

Jó (4): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket jól alkalmazza. A rendelkezésre álló anyagokat a célnak megfelelően használja. A tevékenységek során használt eszközökkel balesetmentesen dolgozik. Törekszik az igényes, szép munkára.

Közepes (3): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket általában megfelelően alkalmazza. A rendelkezésre álló anyagokat legtöbbször a célnak megfelelően használja. A tevékenységek során használt eszközökkel balesetmentesen dolgozik. Munkatempója kényelmes, az elkészült munkadarabok minősége változó.

Elégséges (2): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket csak segítséggel tudja alkalmazni. A rendelkezésre álló anyagokat általában a célnak megfelelően használja. Feladathelyzetekben bizonytalan. Munkavégzés előtt és közben biztatást igényel. Az elkészült munkadarabok minősége gyenge.

7.1.4. Vizuális kultúra (alsó tagozat)

Jeles (5): Kiválóan teljesített, ha magabiztosan használja a rajz és festő eszközöket. Jól megfigyeli a formák jellemzőit és kapcsolódásait. A képelemek egymáshoz viszonyított helyzetét érzékelteti. Színkeveréssel új színárnyalatokat tud létrehozni. Egyéni képi világot hoz létre.

Jó (4): Jól teljesített, ha ráérez az anyagok lehetőségeire. Érzékelteti a formák és a térbeli helyzetek közötti különbségeket. Jól próbálkozik új színek kikeverésével. Kiemeli a kompozíció legfontosabb elemeit.

Közepes (3) Megfelelően teljesített, ha irányítással tudja használni az eszközöket és anyagokat. Ha tudja jelezni a formák különbségeit, de még nem tudja érzékeltetni az arányokat. Egymás mellé rendezi a formákat és az alakokat. Ösztönösen használja a színeket.

Elégséges (2) Felzárkóztatásra szorul, ha csak segítséggel tudja használni a rajz és festőeszközöket. Nagyon leegyszerűsíti a formákat. A lényeget, a főszereplőket nem tudja kiemelni rajzain. Sémaszerűen ábrázol, ötleteit nem az életkorának megfelelő szinten jeleníti meg.

7.1.5. Testnevelés (alsó tagozat)

Jeles (5): Mozgáskoordinációja, állóképessége kiváló. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanultak többségét kiválóan alkalmazza. A játékszabályokat betartja.

Jó (4): Mozgáskoordinációja, állóképessége jó. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanultak többségét jól alkalmazza. A játékszabályokat betartja.

Közepes (3): Mozgáskoordinációja, állóképessége megfelelő. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanultak többségét megfelelően alkalmazza. A játékszabályokat figyelmeztetésre betartja.

Elégséges (2): Jó (4) Mozgáskoordinációja, állóképessége gyenge. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanultak többségét rosszul alkalmazza. A játékszabályokat segítséggel sem tartja be.

7.1.6. Ének-zene (alsó tagozat)

Jeles (5): Érdeklődő és aktív az órákon, a közös éneklésben és feladatmegoldásban mindig részt vesz. Az év során tanult ritmikai és dallami elemeket hibátlanul meg tudja szólaltatni, és le tudja írni.

Jó (4): Érdeklődő, de ritkán aktív az órákon, bár a közös éneklésben és feladatmegoldásban részt vesz. Az év során tanult ritmikai és dallami elemeket kevés hibával meg tudja szólaltatni, és le tudja írni.

Közepes (3): Érdeklődését néha nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös éneklésben és feladatmegoldásban nem mindig vesz részt. Az év során tanult ritmikai és dallami elemek megszólaltatásában és leírásában még bizonytalan.

Elégséges (2): Érdeklődését és figyelmét nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös éneklésben és feladatmegoldásban nem szívesen vesz részt. Az év során tanult ritmikai és dallami elemek megszólaltatásában és leírásában segítséget igényel.

7.1.7. Etika / Hit- és erkölcstan (alsó tagozat)

Jeles (5): Kiválóan teljesített. Órai munkájára az aktívitás, a fegyelmezett viselkedés és a társakkal való együttműködés jellemző. Érdeklődése kiemelkedő. Tudása biztos. Szívesen vesz részt a közös beszélgetésekben, a közös játékokban. Szívesen beszél élményeiről, megosztja véleményét a társaival.

Jó (4): Jól teljesített. Órai munkájára az aktívitás, a többnyire fegyelmezett viselkedés és a társakkal való együttműködés jellemző. Érdeklődése jó. Tudása általában biztos. Többnyire szívesen vesz részt a közös beszélgetésekben, a közös játékokban. Többnyire szívesen beszél élményeiről, megosztja véleményét a társaival.

Közepes (3): Megfelelően teljesített. Az órai munkája időnként aktív, ilyenkor tanító kérésre bekapcsolódik a munkába. A társakkal való együttműködése többnyire megfelelő. Érdeklődése általában megfelelő, de sok esetben elterelődik a figyelme az adott témától. Tanítói kérésre részt vesz a közös beszélgetésekben, a közös játékokban. Tanítói kérésre beszél élményeiről. Időnként megosztja véleményét a társaival.

Elégséges (2): Az órán általában passzív. Kevés alkalommal vesz részt vagy csak vonakodva a társakkal való együttműködésben, a feladatmegoldásokban, a beszélgetésekben, a közös játékban. Többszöri kérésre mondja csak el gondolatait, véleményét az adott témákkal kapcsolatban.

8. A nem kötelező érettségi vizsgatárgyak tantárgyainak befejező évfolyamáról (2. sz. melléklet)

Tantárgy Vizsgatárgy	A1 (humán tagozat)	A2 (STEAM tagozat)	B (term. tud. tagozat)	C (spec. mat. tagozat)	D (ált. tagozat)
földrajz	10.	10.	10.	10.	10.
digitális kultúra	11.	11.	11.	11.	11.
biológia	10.	10.	(12.)	11.	10.
fizika	10.	10.*	(12.)	11.	(12.)
kémia	10.	10.	10.*	10.	10.
dráma és színház	(12.)	(12.)	(12.)	(12.)	(12.)
filozófia	(12.)	(12.)	-	-	(12.)
ének-zene	(12.)	(12.)	11.	11.	11.
vizuális kultúra	(12.)	(12.)	11.	11.	11.
testnevelés	(12.)	(12.)	(12.)	(12.)	(12.)

* Aki a STEAM tagozaton (A2) a fizika tantárgyat, illetve a természettudományos tagozaton (B) a kémia tantárgyat emelt szinten választja a 11. és a 12. évfolyamra, annak befejező tanéve a 12. évfolyam.

** A dráma vizsgatárgy tananyagtartalmának oktatása a dráma és tánc tantárgy keretén belül történik.

Az alapórától különböző tantárgy keretében (például "fakultáció") történő felkészítés esetén a tantárgy tanulása befejeződik az alapórai követelmények teljesítésével.

9. Óratervek 2024.09.01-től[4] (3. sz. melléklet)

Általános iskola
1 – 4. évfolyam

	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	9	9	5	7
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Idegen nyelv			2 – 2	2 – 2
Ének – zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1 – 1	1 – 1
Digitális kultúra			1 – 1	1 – 1
Testnevelés	5	5	5	5
Tanórák száma összesen	24	24	24	25
Napközi (legfeljebb)[5]	24	24	24	24

[4] 2024. szeptember 1-jétől és azt követően minden tanévben a 7. és 9. évfolyamos gimnáziumi osztályokban kerül bevezetésre. A kivezetésre kerülő óratervek a Pedagógiai Program korábbi változatának mellékletében találhatók.

[5] Az osztályok órarendjének függvényében.

Általános iskola
5 – 8. évfolyam[6]

	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	5	4	5	4
Matematika	4	5	4	5 – 5
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Kémia			1,5	1,5
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			1,5	1,5
Idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	4 – 4	4 – 4
Ének – zene	1,5	1	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1	1	1
Dráma és színház	1			
Technika és tervezés	1 – 1	1 – 1	1 – 1	
Digitális kultúra	1 – 1	1 – 1	1 – 1	1 – 1
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Tanórák száma összesen	30	29	32	32
Napközi/tanulószoba (legfeljebb)[7]	22	22	12	12

[6] Magyar nyelv és irodalom tantárgyból az 5. és a 7. évfolyamon, matematika tantárgyból a 6. és a 8. évfolyamon emelt szintű oktatást biztosítunk.
[7] Az osztályok órarendjének függvényében.

Hat évfolyamos gimnázium
Speciális matematika tagozat (C)[8]

	7. évfolyam	8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom			3	4	4	4
Magyar nyelv	1+(1–1)[9]	1 + (1–1)				
Irodalom	2	2				
Matematika[10]	5 – 5	5 – 5	8 – 8	8 – 8	7 – 7	7 – 7
Történelem	2	2	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek		1				1
Erkölcstan	1	1				
Kémia	1,5	1,5	1	2		
Fizika	1	2	2	2	2[11] – 4	0 – 4
Biológia	2	1	2[12]	2	1	
Földrajz	1,5	1,5	2	1		
1. élő idegen nyelv	3,5 – 3,5	3,5 – 3,5	3 – 3	3 – 3	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv			3 – 3	3 – 3	4 – 4	4 – 4
Ének – zene	1	1	1	1	0,5	
Vizuális kultúra	1	1	1	1	0,5	
Dráma és színház / mozgóképkultúra és médiaismeret[13]	-[14]					1
Technika és tervezés	1 – 1					
Digitális kultúra	1,5 – 1,5	1,5 – 1,5	2 – 2	1 – 1	2 – 2	
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	1	1	1	1	1
Szabadon választható (fakt.)					2 – 0	7 – 2
Kötelező és választható órák száma összesen	32	32	36	36	36	36

[8] Emelt szintű képzést nyújtunk minden évfolyamon a matematika tantárgyból.
[9] Az órákat részben csoportbontásban tartjuk, amit zárójelben adunk meg.
[10] A matematika tanítása a 9-12. évfolyamokon, az egyes anyagrészek eltérő didaktikai ill. módszertani igénye miatt – az adott tanévi tantárgyfelosztásban szereplő óraszám-felosztásnak megfelelően – „matematika” és „matematika gyakorlat” nevű, párhuzamosan oktatott tantárgyak keretében történik.
[11] A NAT által előírt természettudomány tantárgyat diszciplináris fizika tantárgy keretében tanítjuk.
[12] A biológia tantárgy esetén az NKT 26.§ (2) alapján a 9. évfolyamon csak 2 óra van, de 11.-ben is szerepel a tantárgy.
[13] Évfolyam szinten a jelentkezések és a személyi/tárgyi feltételek függvényében indul 4 csoport.
[14] A NAT szabályozásának megfelelően intézményünkben az 5-8. évfolyam egyikén kötelező tantárgyat az 5. évfolyamon tanítjuk.

Hat évfolyamos gimnázium
Általános tantervű tagozat (D)[15]

	7. évfolyam	8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom			5	4	4	4
Magyar nyelv	1+(1–1)[16]	1 + (1–1)				
Irodalom	2	2				
Matematika	4 – 4	4 – 4	4 – 4	5 – 5	3 – 5	3 – 5
Történelem	2	2	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek		1				1
Erkölcstan	1	1				
Természettudomány					2 – 2[17]	
Kémia	1,5	1,5	1	2		
Fizika	1	2	2	3		
Biológia	2	1	3	2		
Földrajz	1,5	1,5	2	1		
1. élő idegen nyelv	5 – 5	5 – 5	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv			3 – 3	3 – 3	4 – 4	4 – 4
Ének-zene	1	1	1	1	0,5	
Vizuális kultúra	1	1	1	1	0,5	
Dráma és színház / mozgóképkultúra és médiaismeret[18]	-[19]					1
Technika és tervezés	1 – 1					
Digitális kultúra	1 – 1	1 – 1	2 – 2	1 – 1	2 – 2	
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	1	1	1	1	1
Filozófia						1
Kötelezően választható (fakt.)[20]					2 – 0	2 – 1
Szabadon választható (fakt.)				1	4 – 4	5 – 5
Kötelező és választható órák száma összesen	32	32	36	36	34	34

[15] A 7. és a 8. évfolyamon az 1. élő idegen nyelvből, a 9. évfolyamon magyar nyelv és irodalomból, 10-12. évfolyamon mantematikából nyújtunk emelt szintű képzést.
[16] Az órákat részben csoportbontásban tartjuk, amit zárójelben adunk meg.
[17] A természettudomány tantárgy oktatására az A osztály humán feléből és a D osztályokból alakítunk ki a jelentkezések és a személyi/tárgyi feltételek függvényében csoportokat.

[18] Évfolyam szinten a jelentkezések és a személyi/tárgyi feltételek függvényében indul 4 csoport.
[19] A NAT szabályozásának megfelelően intézményünkben az 5-8. évfolyam egyikén kötelező tantárgyat az 5. évfolyamon tanítjuk.
[20] A 11. és a 12. évfolyamon legalább két tantárgyat kell emelt szinten (és magasabb óraszámban) választani. Az emelt szintű matematika beépül a „délelőtti” órarendbe.

Négy évfolyamos gimnázium
Humán tagozat (A1) [21, 22]

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4,5	5	7	7
Matematika	3,5	4	3	3
Történelem	3	3	6	6
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2 – 2[23]	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
1. élő idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	3 – 3	3 – 3	4 – 4	4 – 4
Ének – zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház / mozgóképkultúra és médiaismeret[24]				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Filozófia				1
Szabadon választható (fakt.)			1	2
Kötelező és választható órák száma összesen	36	36	36	36

[21] A NAT terminológiája szerint komplex tagozatként működik. Emelt szintű képzést nyújtunk a tagozat profiljának megfelelő tantárgyakból.

[22] Az A1 és A2 tagozatok diákjai a kémia, biológia, földrajz, ének-zene, filozófia tantárgyak tanóráin, osztályfőnöki órákon közösen vesznek részt. A testnevelés, 1. és 2. idegen nyelv, valamint természettudomány tantárgyak csoportbontásaira az általános elvek vonatkoznak.

[23] A természettudomány tantárgyat az A és D osztályok természettudományos tantárgyat emelt szintű képzésként a 11. évfolyamon nem választó diákjaiból a jelentkezések és a személyi/tárgyi feltételek függvényében alkotott csoportokban oktatjuk.

Négy évfolyamos gimnázium
Kreatív, mérnöki pályát alapozó, STEAM tagozat (A2)[24, 25]

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	3,5	5	5	5
Matematika	4	4	3 – 6	3 – 6
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			0 – 2[26]	
Kémia	1	2		
Fizika	2,5	3	4 – 0	4 – 0
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
1. élő idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	3 – 3	3 – 3	4 – 4	4 – 4
Ének – zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1 – 3	1 – 3
Dráma és színház / mozgóképkultúra és médiaismeret[28]				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Filozófia				1
Kötelezően választható (fakt.)[27]			6 – 7	6 – 7
Szabadon választható (fakt.)[28]			2 – 1	2 – 1
Kötelező és választható órák száma összesen	36	36	36	36

[24] A NAT terminológiája szerint komplex tagozatként működik. Emelt szintű képzést nyújtunk a tagozat profiljának megfelelő tantárgyakból.

[25] Az A1 és A2 tagozatok diákjai a kémia, biológia, földrajz, ének-zene, filozófia tantárgyak tanóráin, osztályfőnöki órákon közösen vesznek részt. A testnevelés, 1. és 2. idegen nyelv, valamint természettudomány tantárgyak csoportbontásaira az általános elvek vonatkoznak.

[26] A természettudomány tantárgyat az A és D osztályok természettudományos tantárgyat emelt szintű képzésként a 11. évfolyamon nem választó diákjaiból a jelentkezések és a személyi/tárgyi feltételek függvényében alkotott csoportokban oktatjuk.

[27] A 11. és a 12. évfolyamon legalább két tantárgyat kell emelt szintű felkészítés céljával („fakultáció”) választani, amelyek közül legalább egynek a matematika, fizika, vizuális kultúra tantárgyak egyikének kell lennie.

Négy évfolyamos gimnázium
Természettudományi tagozat (B)[29]

	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Matematika	4 – 4	4 – 4	4 – 6	4 – 6
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			-[30]	
Kémia	2 – 2	2 – 2	0 – 4	0 – 5
Fizika	2,5 – 2,5	3 – 3	1 – 4	2 – 5
Biológia	3,5 – 3,5	3 – 3	1 – 4	2 – 5
Földrajz	2	2		
1. élő idegen nyelv	4 – 4	4 – 4	3 – 3	3 – 3
2. idegen nyelv	3 – 3	3 – 3	4 – 4	4 – 4
Ének – zene	1	1	0,5	
Vizuális kultúra	1	1	0,5	
Dráma és színház / mozgóképkultúra és médiaismeret[31]				1
Digitális kultúra	2 – 2	1 – 1	2 – 2	
Testnevelés	5 – 5	5 – 5	5 – 5	5 – 5
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Kötelezően választható (fakt.)[32]			5 – 0	5 – 0
Szabadon választható (fakt.)[33]			1 – 0	2 – 0
Kötelező és választható órák száma összesen	36	36	36	36

[28] A szabadon választható órák száma matematika és fizika tantárgyak emelt szintű választása esetén 1 óra, vizuális kultúra és fizika tantárgyak emelt szintű választása esetén 2 óra, matematika és vizuális kultúra emelt szintű választása esetén 2 óra.

[29] A NAT terminológiája szerint komplex tagozatként működik. Emelt szintű képzést nyújtunk a tagozat profiljának megfelelő tantárgyakból.

[30] A természettudomány tantárgyat a NAT alapján diszciplináris tantárgyak keretében tanítjuk.

[31] Évfolyam szinten a jelentkezések és a személyi/tárgyi feltételek függvényében indul 4 csoport.

[32] A 11. és a 12. évfolyamon legalább két tantárgyat kell emelt szinten (és magasabb óraszámban) választani a matematika, fizika, kémia, biológia tantárgyak közül.

[33] Az emelt szinten választott tantárgypároktól függően.